

استاندار:

آذربایجان شرقی،

قطب فناوری شمال غرب کشور

خواهد شد

در صفحه ۲

سه‌شنبه ۲۹ اردیبهشت ماه ۱۴۰۵ سال بیستم شماره ۳۵۴۸ قیمت ۱۰۰۰۰ تومان

گزارش

«زبان تاتی»

در روستای لیقوان تبریز؛ میراثی در آستانه‌ی فراموشی

طرح نو؛ سردبیر

زبان، فراتر از ابزاری برای برقراری ارتباط، آینه‌ای تمام‌نما از فرهنگ، آداب و رسوم، و باورهای عمیق یک ملت است. از میان رفتن هر زبان، به‌ویژه زبان‌های باستانی و محلی، گسلی عمیق در حافظه تاریخی و فرهنگی یک جامعه ایجاد می‌کند و خاطره نسل‌های بی‌شماری را در خود محو می‌سازد. تاریخ گواه آن است که قدرت‌های استعماری همواره تلاش کرده‌اند تا با حذف زبان‌های اصیل مناطق تحت سلطه، هویتی یکسان و مطلوب خود را بر آنان تحمیل کرده و پایه‌های اقتدار خود را مستحکم‌تر سازند. در دنیای معاصر نیز، گسترش نفوذ رسانه‌ها و سیطره فرهنگ‌های غالب، زوال تدریجی زبان‌های محلی را شتاب بخشیده و خطر فراموشی را برای این میراث‌های زنده تشدید کرده است.

گویش تاتی؛ گستره تاریخی و انزوای کنونی

«تاتی» یکی از این زبان‌های کهن است که روزگاری در پهنه‌ای وسیع از شمال ایران، از نواحی آذربایجان تا خراسان، رواج داشته است. اما امروزه، شمار گویشوران این زبان به چند منطقه پراکنده و محدود محدود شده است، که این خود نشان‌دهنده روند نگران‌کننده انقراض زبانی است. این زبان کهن، حامل بخشی از تاریخ و هویت مردمان این سرزمین است و اهمیت پژوهش و مستندسازی آن، به‌ویژه در نقاطی که هنوز نشانه‌هایی از آن باقی است، دوچندان می‌شود.

متن حاضر، گزارشی است مستند از سفر پژوهشی آقای یزدان درو، دانش‌آموخته دانشسرای تبریز، به روستای لیقوان در سال ۱۳۵۶ خورشیدی. هدف اصلی این سفر....

طرح‌نامه کثیرالانتشار نو

طرح نو بررسی می‌کند:

بررسی عوامل تهدید زبان فارسی

در سخنان رهبر شهید انقلاب

در صفحه ۶

سرمقاله

واکاوی مطالبات هویتی در قاب وفاق ملی

طرح نو؛ سردبیر

مسئله مطالبات اقوام و پاسداشت زبان‌های مادری در ایران، همواره یکی از موضوعات حساسیت‌برافزا در فضای سیاسی و اجتماعی بوده است. اخیراً در محافل رسانه‌ای، دغدغه‌های جدی پیرامون وضعیت آموزشی کودکان دوزبانه در بدو ورود به مدرسه و خطر زوال تدریجی زبان‌های بومی مطرح شده است. پرسش بنیادین این است که چگونه می‌توان میان حق صیانت از زبان مادری و حفظ انسجام ملی، پیوندی منطقی برقرار کرد تا این مطالبات از دایره «امنیت‌زدگی» خارج شده و در بستری علمی و حقوقی دنبال شوند؟

زبان ملی؛ میراث مشترک فراتر از مرزهای قومی

نخستین نکته‌ای که در تحلیل این موضوع باید مدنظر قرار گیرد، جایگاه قانون اساسی و تعریف زبان رسمی است. طبق اصل ۱۵ قانون اساسی، زبان فارسی به عنوان زبان مشترک و رسمی تمام ایرانیان شناخته می‌شود. اهمیت این موضوع در آنجاست که فارسی، متعلق به یک قوم یا تیره خاص نیست؛ بلکه میراثی است که....

ورزش

طرح نو بررسی می‌کند:

اهمیت حمایت شهرداری‌ها از ورزش

شهری

سرمايه‌گذاري ۸۷ هزار میلیارد ریالی برای مسيرگشایی در تبریز؛

گامی بزرگ در باز آفرینی محلات کم‌برخوردار

وقتی «من» و «ما» یکی می‌شویم؛ روایتی از انسجام ملی

حس رقابت سالم، باعث شده تا همه با جان و دل مشارکت کنند.

باز یافت انرژی؛ وقتی آب داغ حمام، بکیج را روشن می‌کند!

آقای هوشمند، که شغل آزاد دارد و به دنبال راه‌های نوین برای صرفه‌جویی است، یک ایده‌ی جالب را پیاده کرده است: «من یک سیستم ساده طراحی کردم که آب داغ خروجی از حمام را قبل از تخلیه شدن، از یک مبدل حرارتی عبور می‌دهد و این گرما را برای پیش گرم کردن آب ورودی به بکیج استفاده می‌کند.»

او با هیجان می‌گوید: «نتیجه‌اش این شد که بکیج، زمان کمتری برای گرم کردن آب نیاز دارد و در نتیجه، مصرف گاز ما به طور قابل توجهی کاهش پیدا کرد. این ایده شاید کمی پیچیده به نظر برسد، اما با هزینه‌ی نیرواگه کمی قابل اجراست و من آن را به دوستان و آشنایانم هم معرفی کردم.» آقای هوشمند باور دارد که «جانفدا» یعنی همین؛ یعنی استفاده از هوش و خلاقیت برای بهره‌برداری بهینه از هر قطره انرژی.

«جانفدا»؛ فراتر از یک بوش، یک سبک زندگی

این روایت‌ها، تنها چندپرده از نمایش عظیم بوش «جانفدا» برای کاهش مصرف انرژی هستند؛ نمایشی که هر روز در خانه‌ها، محل کار و حتی در دل نوآوری‌های کوچک تک‌تک ما ایرانیان، اجرا می‌شود. از صرفه‌جویی ساده‌ی خاموش کردن یک لامپ اضافه، تا ایده‌های خلاقانه‌ای چون بازیافت گاما یا مدیریت هوشمند زمان پخت و پز، همه و همه نشان می‌دهند که «من» امروز، چگونه به «ما»یی قدرتمند تبدیل شده است.

همانطور که دکتر پزشکیان، رئیس‌جمهور، بارها تأکید کرده‌اند، این همراهی ۳۰ میلیون نفر، پشتوانه‌ی اصلی دولت برای عبور از چالش‌های انرژی و دستیابی به تاب‌آوری اقتصادی است. اما این صرفاً یک آمار کلان نیست؛ این یعنی هزاران «خانم رحیمی» که به همسرانشان یادآوری می‌کنند، «آقای احمدی» که همکارانش را تشویق می‌کند، «خانم میرحسینی» که آشپزخانه‌اش را به آزمایشگاه صرفه‌جویی تبدیل کرده، «آقای عبدالملک» که فرهنگ «جانفدا» را در محیط کار ترویج می‌دهد و «آقای هوشمند» که با ایده‌های نوآورانه، مرزهای مصرف بهینه را جابجا می‌کند. این‌ها همه، نشانه‌هایی از تبدیل شدن «مدیریت مصرف» به یک «سبک زندگی» است.

آینده‌های روشن با همراهی «جانفدا»

در نهایت، آنچه از این تلاش‌های فردی و جمعی برمی‌آید، تصویری از آینده‌ای روشن‌تر است؛ آینده‌ای که در آن، ایران با تکیه بر توان مردمی خود، از چالش‌های انرژی عبور کرده و به سمت استقلال و اقتدار اقتصادی گام برمی‌دارد/ ایرنا

همسایه‌ای که به فکر آینده است

آقای احمدی، کارمند یک شرکت خصوصی، نگاه متفاوتی دارد. او می‌گوید: «من برای کاهش مصرف انرژی به چشم یک مسابقه نگاه می‌کنم؛ مسابقه‌ای برای آینده‌مان. دکتر پزشکیان، رئیس‌جمهور، به درستی می‌گویند که این همدلی ملی، راه را برای تاب‌آوری اقتصادی کشور هموار می‌کند. وقتی من در خانه یا محل کارم، بی‌دلیل کولر یا بخاری را روشن نمی‌گذارم، در واقع دارم به ثبات قیمت‌ها و امنیت انرژی کشور کمک می‌کنم.»

او که توانسته همکارانش را هم در اداره به این مسابقه دعوت کند، می‌گوید: «بزرگترین چالش ما، باور کردن تأثیر تک‌تک ماست. خیلی‌ها می‌گویند مگر خاموش کردن یک لامپ چه فرقی می‌کند؟ من به آن‌ها می‌گویم: اگر ۳۰ میلیون نفر این لامپ را خاموش کنند، در مقیاس ملی، چندین نیروگاه بزرگ خالی، به مدار بهره‌وری برمی‌گردند. این یعنی قدرت بی‌ظنیر مردم.»

نوآوری در آشپزخانه؛ از قابلمه‌ی چند طبقه تا مدیریت زمان پخت

خانم میرحسینی، که به گفته‌ی خودش «عاشق آشپزی و نظم در خانه» است، رویکرد متفاوتی در صرفه‌جویی دارد: «من همیشه سعی می‌کنم در آشپزی، کمترین انرژی را مصرف کنم. مثلاً، وقتی می‌خواهم چند غذا را بپزم، سعی می‌کنم از قابلمه‌هایی استفاده کنم که بتوان چند طبقه روی هم گذاشت و با یک شعله‌ی گاز، چند غذا را هم‌زمان آماده کرد. یا مثلاً، زمان پخت حبوبات را با خیساندن از شب قبل، خیلی کمتر می‌کنم.»

او اضافه می‌کند: «برای من، «جانفدا» بودن یعنی همین که فکر کنم چطور می‌توانم با یک روش خلاقانه، مثلاً استفاده از درب مناسب برای قابلمه‌ها برای جلوگیری از هدر رفتن گرما، یا حتی جمع کردن گرمای باقی‌مانده از فر برای گرم کردن آهسته‌ی یک غذا، انرژی کمتری مصرف کنم.»

فرهنگ «جانفدا» در محل کار؛ از خاموشی هوشمند تا تشویق همکاران

آقای عبدالملک، یکی از مدیران میانی در یک شرکت تولیدی، معتقد است که فرهنگ صرفه‌جویی در انرژی باید در محیط کار هم نهادینه شود: «ما در محل کار، علاوه بر اینکه از سیستم‌های روشنایی هوشمند و سنسورهای حرکتی استفاده می‌کنیم، جلسات هم برای همکارانمان برگزار می‌کنیم تا اهمیت مدیریت مصرف انرژی را درک کنند.»

او توضیح می‌دهد: «فقط بحث صرفه‌جویی مالی نیست؛ وقتی ما به عنوان یک واحد صنعتی، مصرف بهینه‌ای داریم، در واقع داریم الگویی مثبت برای سایر کسب‌وکارها می‌شویم. ما همکارانی که بیشترین همکاری را در کاهش مصرف دارند، تشویق می‌کنیم و حتی مسابقاتی بین بخش‌های مختلف شرکت برگزار می‌کنیم. این

استمیتیما به کاهش فشار بر منابع و ثبات اقتصادی کمک می‌کند.

فراخوان به «جانفدا»یی؛ از خانه تا جهان

تنوع شغلی، سنی و تحصیلی اعضا، به همراه نقش پیش‌باز بانوان و حضور پررنگ نسل جوان، نشان‌دهنده‌ی عمق هویت ملی ایرانیان و آمادگی همه‌جانبه‌ی آنان برای دفاع از منافع کشور است. این بوش، یادآور روایت‌های تاریخی دفاع از ایران است و می‌تواند در حافظه‌ی تاریخی ملت به‌عنوان یکی از مقاطع مهم ثبت شود. «جانفدا» بودن، یعنی همین که در قلب روزمرگی‌ها، هوای ایران را داشته باشیم؛ چه با خاموش کردن یک لامپ اضافه، چه با ارائه یک ایده‌ی خلاقانه برای صرفه‌جویی، و چه با اعلام آمادگی برای ایفای نقش در بزرگه‌های حساس. این روحیه، سرمایه‌ی اصلی ایران در ساختن آینده‌ای روشن و باثبات است.

قدرتی که در خانه متولد می‌شود؛ روایت «جانفدا»

بوش ملی «جانفدا» برای ایران، نه تنها به تقویت روحیه مقاومت و انسجام ملی می‌پردازد، بلکه فرصتی مناسب برای آگاهی و یادگیری در سبک زندگی مردم به منظور کاهش مصرف انرژی نیز فراهم می‌آورد. شرکت‌کنندگان در این بوش می‌توانند با یادگیری روش‌های ساده و مؤثر در زندگی روزمره، نقش خود را در کاهش مصرف انرژی ایفا کنند. آموزش‌های ارائه شده در این بوش به مردم کمک می‌کند تا با تغییرات کوچک در عادات روزانه خود، به حفظ محیط زیست و کاهش هزینه‌ها بپردازند. علاقه‌مندان جهت پیوستن به این حرکت ملی می‌توانند به سامانه janfadaa.ir مراجعه کنند و بخشی از این تلاش جمعی برای

طرح نو؛ گروه گزارش

گاهی فکر می‌کنیم مشکلاتی مثل کمبود انرژی یا ناترازی‌های بزرگ، مسائلی هستند که فقط از دست مسئولان برمی‌آید؛ اما اگر بشنود که قدرت واقعی حل این گره‌ها در دست خود ماست، چه؟ بوش «جانفدا» همین جا متولد شده است؛ جایی که بیش از ۳۱ میلیون ایرانی تصمیم گرفته‌اند در کوچک‌ترین رفتارهای روزمره‌شان، هوای کشور را داشته باشند.

گاهی تصور می‌کنیم مسائل بزرگ کشور، تنها در اتاق‌های فکر مسئولان حل می‌شوند؛ اما اگر بشنود که قدرت حقیقی عبور از سختی‌ها، در دل همین سی و یک میلیون ایرانی نهفته است، چه؟ بوش «جانفدا» دقیقاً همین باور را به تصویر کشیده است. این بوش، نه یک حرکت دستوری، بلکه خروش خودجوش مردمی است که اعلام آمادگی کرده‌اند تا با جان و دل، پشتیبان کشورشان باشند.

سازمان زارع سنگگویی بوش مردمی «جانفدای ایران»، با اعلام مشارکت بی‌سابقه‌ی ۳۱ میلیون و ۳۰۰ هزار نفر، «جانفدا» را نمادی از انسجام اجتماعی و نمایش‌دهنده‌ی نقش تعیین‌کننده‌ی مردم در امنیت ملی دانسته است. او تأکید می‌کند که این بوش، تصویری واقعی و روشن از ملت ایران به دنیا نشان داد و بسیاری از روایت‌های نادرست و تصویرسازی‌های مخدوش رسانه‌های خارجی را بی‌اثر کرد.

«جانفدا»؛ فراتر از یک بوش، یک هویت ملی

بوش «جانفدا» صرفاً یک حرکت اجتماعی صرف نیست؛ بلکه بازتابی عمیق از هویت ملی و اعتقادی جمعی ایران و ترجمانی عینی از آموزه‌های اسلامی و شیعی در بزرگه‌های تاریخی است. استقبال گسترده و مشارکت بیش از ۳۱ میلیون نفر، تصویری واقعی از ملتی منسجم، آماده و قدرتمند را به دنیا مخابره کرد و روایت‌های جعلی و تصویرسازی‌های مخدوش رسانه‌های خارجی را که جامعه‌ی ایران را خسته، چندپاره و ناامید نشان می‌دادند، بی‌اثر ساخت. این حضور پرشمار، نشان داد که جامعه‌ی ایران، فراتر از آن چیزی است که در برخی رسانه‌ها بازنمایی می‌شود.

«جانفدا»؛ ستون امنیت ملی و تاب‌آوری اقتصادی

همانطور که دکتر پزشکیان، رئیس‌جمهور، بارها تأکید کرده‌اند، مردم، ستون اصلی امنیت ملی هستند و مشارکت ۳۰ میلیونی در بوش «جانفدا» جلوه‌ای آشکار از این حقیقت است. اثرگذاری چنین حضور گسترده‌ای، چه در داخل کشور و چه در سطح افکار عمومی بین‌المللی، می‌تواند فراتر از برخی اقدامات نظامی باشد. از سوی دیگر، این بوش، به گفته‌ی سخنگوی آن، ترجمان عینی آمادگی عمومی برای نقش‌آفرینی در شرایط مختلف است و در لایه‌ی عمیق‌تر، راه را برای تاب‌آوری اقتصادی کشور هموار می‌کند. مدیریت مصرف بهینه که هسته‌ی اصلی این بوش است،

سرمقاله

واکاوی مطالبات هویتی در قاب وفاق ملی

طرح نو؛ سردبیر
مسئله مطالبات اقوام و پاسداشت زبان‌های مادری در ایران، همواره یکی از موضوعات حساسیت‌برافزا در فضای سیاسی و اجتماعی بوده است. اخیراً در محافل رسانه‌ای، دغدغه‌های جدی پیرامون وضعیت آموزشی کودکان دوزبانه در بدو ورود به مدرسه و خطر زوال تدریجی زبان‌های بومی مطرح شده است. پرسش بنیادین این است که چگونه می‌توان میان حق صیانت از زبان مادری و حفظ انسجام ملی، پیوندی منطقی برقرار کرد تا این مطالبات از دایره «امنیت‌زدگی» خارج شده و در بستری علمی و حقوقی دنبال شوند؟

زبان ملی؛ میراث مشترک فراتر از مرزهای قومی

نخستین نکته‌ای که در تحلیل این موضوع باید مدنظر قرار گیرد، جایگاه قانون اساسی و تعریف زبان رسمی است. طبق اصل ۱۵ قانون اساسی، زبان فارسی به عنوان زبان مشترک و رسمی تمام ایرانیان شناخته می‌شود. اهمیت این موضوع در آنجاست که فارسی، متعلق به یک قوم یا تیره خاص نیست؛ بلکه میراثی است که اقوام مختلف ایران، از کرد و لر تا بلوچ و عرب و آذری، در طول سده‌ها در غنای آن کوشیده‌اند.

به ویژه در منطقه آذربایجان، تاریخ گواهی می‌دهد که بزرگ‌ترین ادیبان و پاسداران زبان فارسی، فرزندان همین آب و خاک بوده‌اند. از خاقانی و نظامی گنجوی گرفته تا شهریار در دوران معاصر، همگی ثابت کرده‌اند که می‌توان با افتخار ترک‌زبان بود اما زبان فارسی را به عنوان زبان ملی، بیش از دیگران ارج نهاد و در اعتلای آن کوشید. در واقع، این زبان پل ارتباطی میان تمامی هویت‌های متکثر ایرانی است.

دوگانگی فرصت و تهدید در دوزبانی

برخلاف برخی تصورات که دوزبانی را مانعی برای پیشرفت می‌دانند، تحقیقات علمی نشان‌دهنده برتری شناختی کودکان دوزبانه است. حضور پررنگ نخبگان آذربایجانی در سطوح عالی علمی و مدیریتی کشور ثابت می‌کند که تکلم به زبان مادری نه تنها عامل عقب‌ماندگی نبوده، بلکه راه ترقی را هموارتر ساخته است.

با این حال، نباید از نظر دور داشت که پیگیری شتاب‌زده و سیاسی این مطالبات، به ویژه در بزنگاه‌های انتخاباتی، می‌تواند آثار مخربی به بار آورد. واقعیت این است که سیاست‌های خصمانه برخی قدرت‌های بیگانه همواره در تلاش بوده تا با سوءاستفاده از مطالبات برحق اقوام، فضای داخلی ایران را متشنج کند. آنها با نفوذ در لایه‌های مختلف، به دنبال صید منافع خود از آب گل‌آلود قوم‌گرایی هستند. از همین رو، تفکیک میان «مطالبه مشروع فرهنگی» و «پروژه‌های نفوذ سیاسی» ضرورتی حیاتی دارد.

راهکار آکادمیک در برابر هجمه‌های تبلیغاتی

در پاسخ به نگرانی از بین رفتن زبان‌هایی چون ترکی آذربایجانی، راهکار اصلی نه در برخوردهای شعاری، بلکه در رویکردهای دانشگاهی نهفته است. تثبیت رشته‌های زبان و ادبیات محلی در دانشگاه‌ها و فعال‌سازی بخش‌های تخصصی در فرهنگستان زبان و ادب فارسی برای پوشش زبان‌های بومی، می‌تواند پاسخی علمی به این دغدغه‌ها باشد.

همچنین باید هوشیار بود که برخی جریان‌های وابسته به سرویس‌های بیگانه، با ترویج نسخه‌های بیگانه از زبان (مانند ترکی استانبولی به جای ترکی آذربایجانی)، سعی در استحاله فرهنگی آذربایجان دارند. هدف این جریان‌ها صیانت از فرهنگ نیست، بلکه ایجاد گسست میان مردم و میراث بومی‌شان است؛ چرا که لذت بردن از اشعاری چون «حیدربابا» تنها در گرو حفظ اصالت زبان ترکی آذری است.

در نهایت، برای اینکه مطالبات اقوام وجهه امنیتی پیدا نکنند، لازم است نخبگان و دولت در مسیری قانون‌مدارانه حرکت کنند. شعور سیاسی بالای مردم ایجاد می‌کند که خواسته‌های فرهنگی در ساحت علم و حقوق بررسی شوند تا راه بر فرصت‌طلبان بسته شده و انسجام ملی در سایه تکثر فرهنگی تقویت گردد.

استاندار:

آذربایجان شرقی، قطب فناوری شمال غرب کشور خواهد شد

تعریف خواهد شد.

کسب و کار اثرگذار هستند. وی در ادامه به سه حرکت اساسی استان در حوزه ارتباطات و فناوری اطلاعات اشاره کرد و آن‌ها را اینگونه برشمرد: توسعه شبکه ارتباطی مبتنی بر فیبر نوری و افزایش تاب آوری زیرساخت‌ها، به ویژه در مناطق صنعتی و کم‌برخوردار، حرکت به سمت حکمرانی هوشمند از طریق توسعه سامانه‌ها، خدمات غیرحضور و مدیریت داده محور در دستگاه‌های اجرایی و همچنین حمایت از زیست بوم فناوری و اقتصاد دیجیتال استان با بهره‌گیری از ظرفیت‌های دانشگاهی و صنعتی و نیروی انسانی متخصص.

استاندار آذربایجان شرقی تأکید کرد: این پروژه‌ها باعث افزایش ظرفیت ارتباطی استان و پایداری شبکه شده و گام مهمی در جهت ارتقای زیرساخت‌های اقتصاد دیجیتال و توسعه استان برداشته شده است. وی در پایان از تلاش بی‌ادعای همه فعالان حوزه فناوری و ارتباطات استان قدردانی کرد و گفت: این گام‌ها زمینه‌ساز توسعه پایدار زیرساخت‌ها و ارتقای جایگاه استان در اقتصاد دیجیتال خواهند بود.

زیرساخت پایدار ارتباطی، کلید توسعه اقتصاد دیجیتال

سرمست با تأکید بر نقش زیرساخت‌های ارتباطی در توسعه استان گفت: امروز توسعه هر استانی بدون زیرساخت پایدار ارتباطی عملاً امکان پذیر نیست. شاخص‌هایی مانند سرعت تبادل داده، پوشش فیبر نوری، پایداری شبکه و امنیت اطلاعات، مستقیماً در بهره‌وری صنعتی، کیفیت خدمات عمومی و فضای

سخت، همراه استان بوده و سفرهایشان برای ما مغتنم است.

استاندار آذربایجان شرقی با اشاره به پیشنهاد ایجاد منطقه ویژه اقتصادی فناوری‌های نوین در شهرک صنعتی بعثت، گفت: آذربایجان شرقی با ظرفیت‌های دانشگاهی، صنعتی و نیروی انسانی متخصص، قابلیت تبدیل شدن به یکی از قطب‌های فناوری شمال‌غرب کشور را دارد. مزیت رقابتی استان نه تنها در زیرساخت‌های سنتی، بلکه در کیفیت شبکه‌های ارتباطی، ظرفیت پردازش داده‌ها و خدمات هوشمند

طرح نو؛ گروه خبر
استاندار آذربایجان شرقی می‌گوید که این استان با ظرفیت‌های دانشگاهی، صنعتی و نیروی انسانی متخصص، قابلیت تبدیل شدن به یکی از قطب‌های فناوری شمال‌غرب کشور را دارد. بهرام سرمست در آیین بهره‌برداری از ۲۴۳ پروژه حوزه ارتباطات و فناوری اطلاعات استان، افتتاح این پروژه‌ها با اعتباری بالغ بر ۱.۱ همت را نقطه عطفی در توسعه زیرساخت‌های دیجیتال استان دانست و بر اهمیت کیفیت پروژه‌ها، پایداری شبکه و ارتقای اقتصاد دیجیتال تأکید کرد.

وی در این آیین که با حضور محمد حاتم‌زاده، معاون وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات برگزار شد، با اشاره به افتتاح‌های شش ماه گذشته گفت: حجم پروژه‌ها در استان قابل توجه است، اما برای مدیریت استان کیفیت و نحوه برخورد با پروژه‌ها اهمیت بیشتری دارد. در این مسیر، بازدید میدانی مسئولان و پیگیری مشکلات استان، نتایج عملیاتی و کاربردی داشته است.

وی افزود: معاونین وزارت ارتباطات، به ویژه جناب آقای دکتر حاتم‌زاده، با وجود شرایط

رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی آذربایجان شرقی اعلام کرد:

مولدسازی فرصتی مناسب برای ارتقای نهضت توسعه عدالت آموزشی

می‌توان قدم‌های موثری در پیشبرد پروژه‌های نیمه‌تمام ضروری عمرانی استان برداشت.

رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان ابراز داشت: بر اساس گزارش‌های دیوان محاسبات، آذربایجان شرقی تنها استانی است که توانسته در مدت یک ماه، برای ۲۱ دستگاه اجرایی، ۱۰۰ درصد حقوق را پرداخت کند. این خود گواهی بر مدیریت صحیح و توانمندی استان در زمینه مالی و اعتباری است.

فتح‌زاده در ادامه با اشاره به کسب عنوان نخست ارزیابی کیفیت پروژه‌های آموزشی در سال ۱۴۰۴ در بین دستگاه‌های اجرایی توسط اداره کل نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس استان، این موفقیت را حاصل برنامه‌ریزی دقیق، رعایت زمان‌بندی‌ها و بهره‌وری در هزینه‌ها دانست.

رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی تصریح

طرح نو؛ گروه خبر
رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی آذربایجان شرقی با اشاره به روش‌های تامین مالی موثر از جمله ظرفیت قانونی مولدسازی املاک مازاد آموزش و پرورش، مشارکت عمومی - خصوصی و غیره در تکمیل پروژه‌های نیمه‌تمام آموزشی گفت: مولدسازی فرصتی مناسب برای ارتقای نهضت توسعه عدالت آموزشی در استان است.

به گزارش نصر، حیدر فتح زاده صبح امروز در نشست با مدیران کل «آموزش و پرورش» و «نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس» استان اظهار کرد: در استان تعداد زیادی املاک و اراضی بلااستفاده وجود دارد که دارای تبعات آسبیدی مثل سرقت و سایر معضلات احتمالی اجتماعی هستند.

وی افزود: در صورت مولدسازی این اراضی

در این جلسه مدیران کل «آموزش و پرورش» و «نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس» استان به بیان مشکلات موجود در زمینه پیشبرد مولدسازی، سایر مسائل موجود و ارائه راهکارهای پیشنهادی پرداختند.

کرد: تخصیص بالاترین اعتبار به اداره کل نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس استان در میان دستگاه‌های فرهنگی و آموزشی، نشان‌دهنده توسعه زیرساخت‌های آموزشی، بهبود و ارتقاء کیفیت آموزشی استان است.

گزارش

مدیر امور باغبانی سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی خبر داد:

راه‌اندازی اولین کارخانه گیاهی کشور در استان

طرح نو؛ گروه گزارش
مدیر امور باغبانی سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی گفت: در زمان کنونی ۴۵۰ هکتار گلخانه با پیشرفت فیزیکی پنج تا ۹۰ درصد در سطح این استان در حال احداث است.

مسعود جعفرنژاد، با بیان اینکه این استان از لحاظ توسعه گلخانه‌ها جزو استان‌های برتر کشور است، افزود: ۴۰۰ هکتار گلخانه در حال بهره‌برداری در این استان وجود دارد که ۷۵۰ بهره‌بردار در آن‌ها مشغول به کار هستند و میانگین مساحت گلخانه هر بهره‌بردار بالای پنج هزار مترمربع است.

وی مهمترین شاخص گلخانه‌های این استان را بالا بودن تکنیک گلخانه‌ای و وجود گلخانه‌های مدرن اعلام و اظهار کرد: به عنوان مثال در منطقه آزاد ارس و جلفا گلخانه‌هایی وجود دارد که جزو ۱۰ گلخانه باشگاه برتر دنیا هستند.

مدیر امور باغبانی سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی گفت: در صورت تسریع در تخصیص تسهیلات به گلخانه‌های در دست احداث، سطح گلخانه‌های در حال بهره‌برداری استان به حدود یک هزار هکتار می‌رسد و در چشم‌انداز پنج ساله هفتم، هدف گذاری برای رسیدن به ۲ هزار هکتار است. جعفرنژاد، ادامه داد: در گلخانه برای تولید هر کیلوگرم محصول حدود ۶۰ لیتر آب استفاده می‌شود و این میزان در گلخانه‌های مدرن به ۴۵ تا ۵۰ لیتر می‌رسد در حالی که تولید این میزان محصول در فضای باز نیاز به ۳۵۰ لیتر آب دارد.

اولین کارخانه گیاهی (پلنت فکتور) کشور در این استان راه‌اندازی شده است

مدیر امور باغبانی سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی، با بیان اینکه اولین کارخانه گیاهی (پلنت فکتور) کشور با همکاری شرکت‌های دانش بنیان در این استان راه‌اندازی شده است، گفت: در کارخانه گیاهی میزان مصرف آب به ازای تولید هر کیلوگرم محصول به پنج لیتر کاهش می‌یابد و تولید به ۱۰ برابر گلخانه‌های معمولی می‌رسد.

توزیع ۲۰ هزار نهال پایه‌های رویشی برای اولین بار در استان

مدیر امور باغبانی سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی با بیان اینکه توسعه کشت پایه‌های رویشی نهال بجای پایه‌های بذری در استان از دیگر برنامه‌های این سازمان است، گفت: امسال برای اولین بار ۲۰ هزار اصله نهال پایه‌های رویشی در استان توزیع شده و ۴۰ هزار اصله نهال نیز در حال توزیع است.

جعفرنژاد، با اشاره به اینکه پایه‌های رویشی از پایه‌های بذری ارزشمند و دارای مزیت‌های مختلفی است، ادامه داد: عملکرد بالا، آفت بیماری‌زایی، باردهی در سال‌های دوم و سوم و برداشت راحت از مزیت‌های این پایه‌ها است و این پایه‌ها بیشتر در اطراف دریاچه ارومیه و رودخانه‌های مرزی کاشته می‌شود.

وی با بیان اینکه توسعه کشت این نوع پایه‌ها طی سال‌های گذشته در استان‌های دیگر شروع شده است، اظهار کرد: این استان در کشت این پایه‌های رویشی جهش زیادی داشته و تلاش می‌شود با جایگزینی این روش، توزیع پایه‌های بذری در استان به حداقل برسد.

مدیر امور باغبانی سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی با تأکید بر استفاده از توان علمی شرکت‌های دانش بنیان در تمام حوزه‌های کشاورزی، گفت: با همکاری شرکت‌های دانش بنیان در بخش توسعه کشت گیاهان دارویی گام‌های اساسی در استان برداشته شده و در این راستا پهنه ۱۱ گیاه دارویی در استان استخراج شده است.

جعفرنژاد، افزود: در زمان کنونی تناسب اقلیمی و

گزارش

مرور رکوردداران ایران در تاریخ جام جهانی؛ پیرترین و جوان‌ترین‌ها

بود. این بازیکن در دیدار با آمریکا در شرایطی در آستانه ۲۱ سالگی قرار داشت موفق به گلزنی شد تا جوان‌ترین بازیکن ایران در تاریخ جام جهانی باشد.

شانس را دارند که از نظر جوانی در تیم ملی تاریخ‌ساز شوند.

رکورد شهریار دست نخورده باقی خواهد ماند

در روزهای که علی دایی در جام جهانی ۲۰۰۶ به دلیل سن بالا مورد انتقاد اهالی فوتبال قرار گرفت، این بازیکن در بازی سوم مقابل انگولا با ۳۷ و ۳ ماه سن آخرین بازی ملی خود را انجام داد و تبدیل به پیرترین بازیکن ایران در تاریخ جام جهانی شد. شجاع خلیل‌زاده در زمان برگزاری جام جهانی یک ماه از سن علی دایی در آن مقطع کمتر خواهد داشت و این رکورد دست نخورده باقی خواهد ماند.

یحیی گل محمدی در جام جهانی ۲۰۰۶ با ۲۵ سال سن دروازه مکزیک را باز کرد و پیرترین گلزن ایران در تاریخ جام جهانی است. رامین رضاییان و شجاع خلیل‌زاده در صورت گلزنی در این دوره، می‌توانند رکورد مسن‌ترین گلزن ایران در تاریخ جام جهانی را به خود اختصاص دهند.

طرح‌نو؛ گروه ورزش بخش سوم....

در این بخش از مرور رکوردداران ایران در تاریخ جام جهانی، آمار بازیکنان از نظر سنی مرور شده است. به گزارش فوتبال ۳۶۰، پس از ۶ دوره حضور در جام جهانی، تیم ملی ایران دیگر تیم کم سابقه‌ای در تاریخ این رقابت‌ها به شمار نمی‌رود. در آستانه هفتمین حضور در جام جهانی، در سلسله گزارش‌هایی، رکوردداران ایران در تاریخ این مسابقات معرفی شده است. در سومین قسمت از این مطالب، شاخص‌ترین بازیکنان از نظر سنی مرور شده است.

جوان‌ترین‌ها در جناح راست

تاکنون بازیکن زیر ۲۰ سال برای ایران در تاریخ جام جهانی به میدان نرفته است. حسین کعبی با ۲۰ سال و ۹ ماه سن جوان‌ترین بازیکن ایران در جام جهانی است که برای اولین بار جام جهانی ۲۰۰۶ در بازی با مکزیک به میدان رفت. مهدی مهدوی‌کیا، جوان اول فوتبال ایران در روزهای منتهی به جام جهانی ۱۹۹۸

گزارش

مورد عجیب دانیال؛ نبود، بود، نبود!

راست خط دفاعی پرسپولیس، دانیال به تیم ملی دعوت نمی‌شد. آن روزها در پست او، بازیکنانی فراخوانده می‌شدند که به لحاظ آماری شرایط ضعیف‌تری نسبت به این بازیکن داشتند؛ اما سلیقه امیر قلعه‌نویی چنان بود که با سبک بازی این بازیکن همچوانی نداشت.

دانیال بود

دانیال در ادامه مسیر حرفه‌ای، باشگاه تراکتور را

طرح‌نو؛ گروه ورزش

دانیال اسماعیلی‌فر یکی از خط خورده‌های مهم تیم ملی برای جام جهانی ۲۰۲۶ است. به گزارش فوتبال ۳۶۰، فهرست ۳۰ نفره امیر قلعه‌نویی برای حضور در اردوی ترکیه، آب پاکی را روی دست تعدادی از بازیکنانی ریخت که رویای حضور در جام جهانی را در سر می‌پروراندند؛ از جمله دانیال اسماعیلی‌فر، مدافع باشگاه تراکتور که چندین فصل باثبات را در لیگ برتر ایران سپری کرد. دانیال درحالی بعد از مدت‌ها انتظار به تیم ملی فراخوانده شد و بازی کرد که انتظار داشت در فهرست نهایی تیم ملی جا داشته باشد. با این وجود، حتی قبل از اعلام فهرست ۲۶ نفره و نهایی، او جایی در بین ۳۰ نفر پایانی هم نداشت. دانیال در سکوت از تیم ملی خط خورد ولی ماجرایش در این تیم ملی از آن دست اتفاقات عجیبی است که پایان خوشی نداشت.

دانیال نبود

دانیال اسماعیلی‌فر روزهای باثباتی را در فوتبال ایران سپری کرده؛ او با حضورش در باشگاه پرسپولیس و کسب چند عنوان قهرمانی، رد پایش را در موفقیت‌های این تیم به جا گذاشت. اتفاق مهم درباره دانیال اینکه با وجود بازی در پست دفاع راست، سهم بسزایی در پاس گل‌های تیمش داشت و رکوردهای درخوردنجهی هم به جا گذاشت. با این حال، حتی با درخشش در سمت

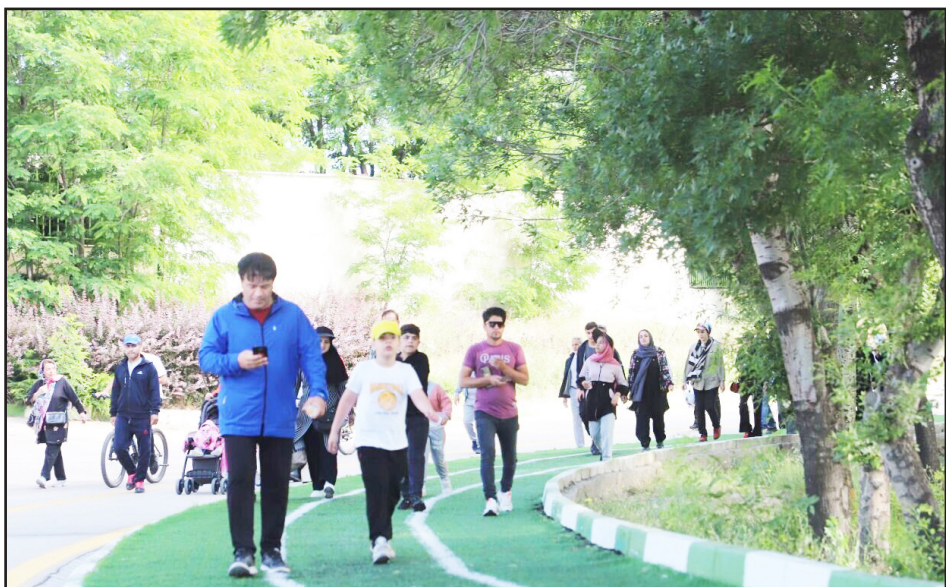
که ترابی خودش هم پیش‌بینی کرده بود شاید این صحبت‌ها درهای بازگشت به تیم ملی را به رویش ببندد، دانیال اسماعیلی‌فر بالاخره به تیم ملی دعوت شد تا این بار خبری از مهدی ترابی نباشد. دانیال از زمانی که به اردو فراخوانده شد تا قبل از اینکه از فهرست خط بخورد، همواره در اردو حاضر بود. جالب آنکه قلعه‌نویی دوباره در ادامه اردوهای تیم ملی، مهدی ترابی را هم به تیم ملی دعوت کرد تا هر دو بازیکن مورد انتظار تیریزی‌ها در تیم ملی باشند.

دانیال نبود

ماجرای حضور دانیال اسماعیلی‌فر در تیم ملی و حضور همزمان سه مدافع راست دیگر در این پست، یعنی صالح حمدانی، آریا یوسفی و رامین رضاییان، این پست را تبدیل به یکی از رقابتی‌ترین پست‌های تیم ملی کرده بود. اگرچه با تغییر پست آریا یوسفی و بردن او به یک خط جلوتر، شایعه شده بود که تیم ملی هر ۴ بازیکن را در فهرست نگه می‌دارد؛ اما انتشار لیست ۳۰ نفره، این ادعا را رد کرد؛ این بار در یک غافلگیری کمتر پیش‌بینی‌شده، دانیال اسماعیلی‌فر از فهرست خط خورد تا ۳ مدافع راست دیگر، همچنان به ماجراجویی‌شان ادامه دهند. جالب آنکه ترابی که به خاطر نبودن دانیال یک رفت و برگشت به تیم ملی داشت، در فهرست مانده و امیدوار است یک بار دیگر طعم بازی در جام جهانی را بچشد.

طرح نو بررسی می‌کند:

اهمیت حمایت شهرداری‌ها از ورزش

زمینه محسوب می‌شوند. این امکانات در دسترس بودن ورزش را برای تمامی اقشار جامعه، به‌ویژه کودکان، نوجوانان، بانوان و سالمندان، تسهیل می‌کند و موجب افزایش مشارکت عمومی در فعالیت‌های بدنی می‌شود.

مزم، کاهش افسردگی، اضطراب و دیگر اختلالات روانی داشته باشند. این امر نه تنها به بهبود سطح سلامت عمومی می‌انجامد، بلکه در بلندمدت باعث کاهش هزینه‌های درمانی و بار مالی نظام سلامت کشور نیز می‌شود.

تقویت هویت شهری و انسجام اجتماعی

برگزاری مسابقات ورزشی محلی، جشنواره‌های ورزشی خانوادگی و برنامه‌های فرهنگی-ورزشی توسط شهرداری‌ها، فرصتی برای تعامل اجتماعی، تقویت روحیه مشارکت و شکل‌گیری هویت شهری فراهم می‌آورد. این رویدادها می‌توانند باعث پیوند میان اقشار مختلف جامعه شده و به کاهش شکاف‌های اجتماعی، ایجاد حس تعلق و مسئولیت‌پذیری بیشتر در شهروندان کمک کنند.

شناسایی و پرورش استعدادها و ورزشی

با حمایت شهرداری‌ها از باشگاه‌های محلی و مدارس ورزشی، امکان کشف و پرورش استعدادها و ورزشی در سنین پایین فراهم می‌شود. این موضوع در درازمدت می‌تواند به تقویت تیم‌های ملی، موفقیت‌های بین‌المللی و افتخارآفرینی برای کشور منجر شود. همچنین، ایجاد فرصت‌های شغلی در زمینه مربیگری، داوری، مدیریت

ورزشی و تجهیزات ورزشی، موجب رونق اقتصادی و توسعه پایدار شهری می‌شود.

ورزش، ابزاری برای کاهش آسیب‌های اجتماعی

ورزش می‌تواند جایگزینی سالم برای اوقات فراغت جوانان و نوجوانان باشد. شهرداری‌ها با ارائه برنامه‌های متنوع و جذاب ورزشی، می‌توانند از گرایش جوانان به آسیب‌های اجتماعی همچون اعتیاد، بزهکاری و خشونت پیشگیری کنند. ورزش، همچنین بستری برای تقویت مهارت‌های زندگی، انضباط فردی، روحیه کار تیمی و مسئولیت‌پذیری فراهم می‌آورد.

در پایان باید گفت؛ با توجه به آثار گسترده و مثبت ورزش بر جنبه‌های مختلف زندگی شهری، حمایت شهرداری‌ها از توسعه و ترویج ورزش، ضرورتی اجتناب‌ناپذیر به شمار می‌رود. این حمایت می‌تواند در قالب سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها، برنامه‌ریزی رویدادهای ورزشی، ارائه تسهیلات به باشگاه‌ها، و تشویق مشارکت شهروندان در فعالیت‌های ورزشی صورت گیرد. در نهایت، یک شهر سالم، پویا و زنده در گرو حمایت نظام‌مند و هوشمندانه شهرداری‌ها از ورزش به‌عنوان یکی از محورهای اصلی توسعه شهری است.

گزارش

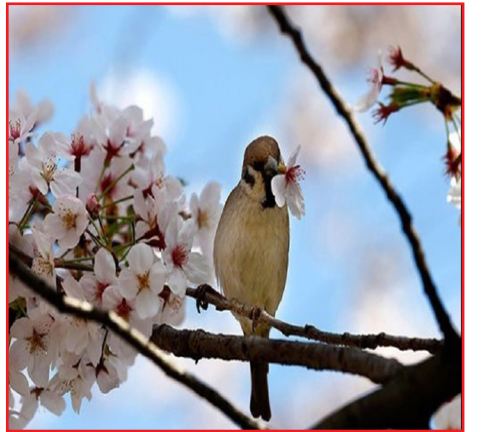
طرح‌نو؛ شیوا صفری

ورزش به‌عنوان یکی از بنیادی‌ترین ارکان سلامت جسمی، روانی و اجتماعی جوامع، نقش مهمی در ارتقای کیفیت زندگی شهروندان ایفا می‌کند. در این میان، شهرداری‌ها از جمله شهرداری کلانشهر تبریز، به‌عنوان نهادهای مدیریت شهری، نقش کلیدی در ترویج و توسعه ورزش ایفا می‌کنند. حمایت از ورزش، نه تنها به ارتقاء سطح سلامت عمومی جامعه منجر می‌شود، بلکه به تحکیم انسجام اجتماعی، پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی، و تقویت سرمایه‌های انسانی و اجتماعی در شهر کمک می‌کند. در این گزارش تلاش شده است تا مزایا و آثار گسترده حضور شهرداری در عرصه ورزش، در پنج آیت، مورد بررسی قرار گیرد:

نقش شهرداری‌ها در ایجاد زیرساخت‌های ورزشی

از مهم‌ترین وظایف شهرداری‌ها در حوزه ورزش، ایجاد و توسعه زیرساخت‌های مناسب برای فعالیت‌های ورزشی است. ساخت و نگهداری زمین‌های ورزشی، سالن‌های سرپوشیده، پیست‌های دو و میدانی، مسیرهای دوچرخه‌سواری، پارک‌های ورزش‌محور، و فضاهای باز برای تمرینات همگانی، از جمله اقدامات مؤثر در این

ملکا ذکر تو گویم که تو پاکی و خدایی

ملکا ذکر تو گویم که تو پاکی و خدایی
نروم جز به همان ره که توام راه نمایی
همه درگاه تو جویم همه از فضل تو پیویم
همه توحید تو گویم که به توحید سزایی
تو زن و جفت نداری تو خور و خفت نداری
احد بی زن و جفتی ملک کامروایی
نه نیابت به ولادت نه به فرزندان حاجت
تو جلیل الجبروتی تو نصیر الامرای
تو حکیمی تو عظیمی تو کریمی تو رحیمی
تو نماینده فضلی تو سزاوار ثنایی
بری از رنج و گدازی بری از درد و نیازی
بری از بیم و امید بری از چون و چوایی
بری از خوردن و خفتن بری از شرک و شبیهی
بری از صورت و رنگی بری از عیب و خطایی
نتوان وصف تو گفتن که تو در فهم نکتجی
نتوان شبه تو گفتن که تو در وهم نیایی
نبد این خلق و تو بودی نبود خلق و تو باشی
نه بجنبی نه بگردی نه بکاهی نه فزایی
همه عزى و جلالی همه علمى و یقینى
همه نوری و سروری همه جودی و جزایی
همه غیبی تو بدانی همه عیبی تو بپوشی
همه بیسی تو بکاهی همه کمی تو فزایی
احد لیس کمثله صمد لیس له ضد
لمن الملک تو گوئی که مر آن را تو سزایی
لب و دندان سنایی همه توحید تو گوید
مگر از آتش دوزخ بودش روی رهایی

سنایی

طرح نو؛ گروه فرهنگ و ادب

بخش دوم و پایانی
رهبر شهید تا آخرین روزهای زندگی بابرکت خود، به واسطه ادبیات داستانی، همت و تلاش زیادی از خود برای شناخت فرهنگ ملت‌های گوناگون نشان دادند.
ایشان نه تنها بیشتر وقت روزانه خود را به مطالعه اختصاص می‌دادند، بلکه میزان اطلاعاتشان در زمینه ادبیات داستانی و منظوم با استادان دانشگاهی این عرصه برابری می‌کرد و حتی هم‌اورد می‌طلبید. رهبر شهید از آغاز عمر باعزت خویش تا آخرین روزهای زندگی در دنیای فانی، به میانجی ادبیات داستانی، همت و تلاش زیادی از خود برای شناخت فرهنگ و خرده‌فرهنگ ملت‌های گوناگون نشان دادند، به‌طوری‌که در این راه بدون آنکه ادعایی داشته باشند، مانند یک پژوهشگر حوزه فرهنگ عمل می‌کردند و روح حاکم بر جهان غرب و شرق را می‌کاویدند.

از این منظر شاید هیچ سیاست‌مداری را نتوان مثال زد که تاریخ اجتماعی مردم دنیا تا این حد و اندازه برایش اهمیتی هم‌سنگ با امور حکمرانی داشته باشد؛ به‌نحوی‌که مسئولان کشورهای غربی و شرقی در بازدید از ایران و ملاقات با معظم‌له به این مهم اشاره می‌کردند که ایشان از راه مطالعه رمان به شناختی کافی و وافى نسبت به باقی نقاط جهان دست یافته‌اند. در بخش نخست به داستان‌ها و نویسندگان خارجی موردعلاقه امام شهید اشاره کردیم و امروز هم به ادامه این موارد اشاره می‌کنیم تا هم به شناخت خوبی نسبت به سلیقه تربیت‌یافته آن شهید دست یابیم و هم بر این ادعا صحت بگذاریم که یک سیاست‌مدار ذوالابعداد و جامع‌الاطراف باید چگونه به دنیای پیرامونش نگاه کند.

گوژپشت نوتردام

برای اهمیت رمان بزرگ «گوژپشت نوتردام» اثر «ویکتور هوگو» در نگاه رهبر شهید شاید بد نباشد به بیان خاطره‌ای از «طارق مترى»، وزیر اسبق فرهنگ لبنان در دیدار با حضرت آیت‌الله سیدعلی خامنه‌ای اشاره کنیم. مترى به‌همراه «سعد الحریری» نخست‌وزیر وقت لبنان در ماه مارس به ایران سفر کرد و به دیدار رهبری رفت. حریری در آن جلسه موضوع خلع سلاح حزب‌الله را به‌عنوان بحث اصلی این دیدار پیش‌کشید. پاسخ رهبری به وی، اما جالب بود؛ ایشان از نخست‌وزیر پرسیدند آیا رمان «گوژپشت نوتردام» را خوانده است؟

در همین راستا حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با اشاره به اهمیت کلبه عموتام در دیدار با اقشار مختلف بانوان افزودند: «در جنگ‌های داخلی آمریکا در ۱۸۶۰ یعنی تقریباً صد و شصت سال پیش بیش از یک میلیون کشته شدند! در جنوب، کشاورزی بود و در شمال صنعت جریان داشت. جنوب مرکز بردگان بود، برده‌ها بیشتر در جنوب بودند که کشاورزی می‌کردند، شمالی‌ها به کارگر ارزان و به این سیاهان احتیاج داشتند؛ جنجال آزادی برده‌ها را شمالی‌ها شروع کردند. شما اگر کتاب رمان کلبه عموتام را که متعلق به دوست سال پیش است خوانده باشید،

این مسئله را مشاهده می‌کنید. مسئله اصلی در این رمان و همچنین جنگی که میان شمال و جنوب درگرفت چیزی جز دسترسی به کارگر ارزان نبود. تقابل حضرات غربی در مسائل گوناگون هم تاکنون از این قبیل بوده است.» (نقل به مضمون).

دن آرام

«میخائیل شولوخف» را دوستان‌داران جدی ادبیات با رمان چهارجلدی «دن آرام» می‌شناسند. او سه‌جلد این اثر اثر در حفاصل ۱۹۲۵ تا ۱۹۳۲ نوشت و هشت‌سال بعد را به اتمام نگارش جلد چهارم اختصاص داد. آوازه این رمان از مرزهای اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی فراتر رفت و حتی نوبل ادبیات را در سال ۱۹۶۵ برایش به ازمان آورد. روزنامه لس‌آنجلس تایمز هم لقب بهترین رمان روسی قرن بیستم را به «دن آرام» داد.

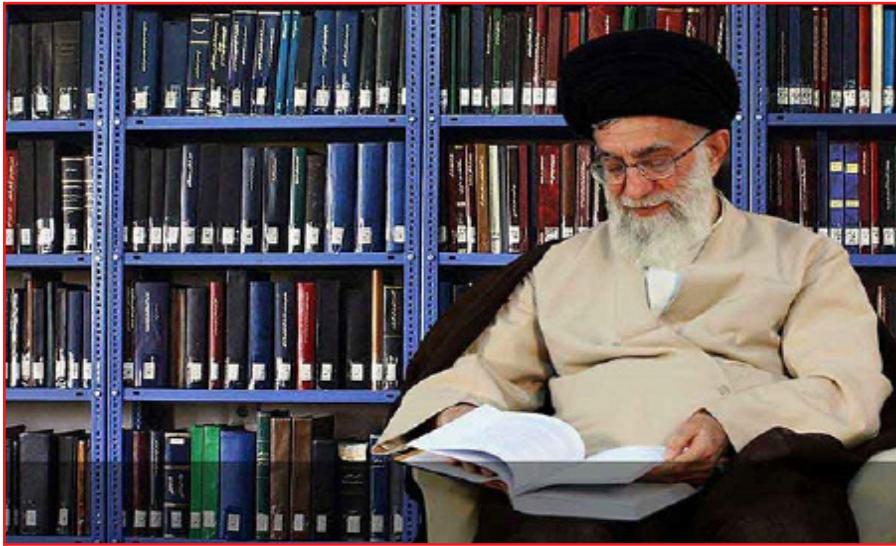
این کتاب توجه رهبر انقلاب را هم در پی داشت. آیت‌الله خامنه‌ای در این‌باره می‌گفتند: «من تعداد زیادی کتاب در مورد انقلاب اکبر مطالعه کرده‌ام. یکی از آنها دن آرام نوشته شولوخف است که معروف است. خود شولوخف هم فرزند و پدید آمده انقلاب اکبر روسیه و مربوط به طبقه انقلاب است.» دن آرام قصه زندگی یک خانواده قزاق به اسم ملخوف را در دوره جنگ بین‌الملل اول و پیروزی انقلاب اکبر در سال ۱۹۱۷ روایت می‌کند. شخصیت اول این داستان، شخصیتی شجاع به اسم گریشاست که در همه رویدادها و بزنگاه‌های بزرگ تاریخی زبانش حاضر شده و در تمام آنها جنگیده است. از این رمان تاکنون سه ترجمه منتشر شده که آوازه کار «محمود اعتمادزاده» (م.ا. به‌آذین) از باقی ترجمه‌ها بیشتر است.

جنگ و صلح

شهرت «لئو تولستوی» از «آلکسی تولستوی» در میان مردم روسیه و کتاب‌خوانان بیشتر است، اما در نظر رهبر شهید ما، دومی بر اولی ارجحیت دارد. با وجود این، ایشان در مواجهه با رمان سترگ و فراموش‌ناشدنی «جنگ و صلح» اثر «لئو تولستوی» هم زبان به تحسین باز کردند و گفتند: «جنگ و صلح تولستوی به مقاومت عجیب مردم روسیه در برابر حمله لشکر ناپلئون و حرکت بزرگی که اهالی مسکو برای مواجهه با آن انجام دادند اشاره می‌کند.

رهبر شهید؛ کتاب‌خوان‌ترین سیاستمدار دنیا

چیز برجسته‌ای است.»

سرخ و سیاه

بازهم یک رمان قرن نوزدهمی؛ با مرور فهرست علاقه‌مندی‌های امام شهید به‌روشنی درمی‌یابیم ایشان علاقه وافر و بی‌حدوحصری به قصه‌های نوشته شده در قرن نوزدهم داشتند؛ «سرخ و سیاه» هم به این واسطه از قاعده مزبور جدا و مستثنی نیست. ناشر کتاب سرخ و سیاه اثر «استاندال» را در سال ۱۸۳۰ منتشر کرد. رهبر معظم و معزز انقلاب در دیدار با تشکل‌های مختلف دانشجویی دانشگاه تهران در بیست‌وچهارم دی‌ماه ۱۳۷۷ با اشاره به این رمان بیان کردند: «رمان را فقط برای این نمی‌نویسند که کسی سرگرم شود.

اینجا پیام دارد و نشان‌دهنده فرهنگ است. سرخ و سیاه از داستان‌هایی است که به همه زبان‌ها ترجمه شده است. سال‌ها پیش هم به فارسی ترجمه شده است. جوانی با خصوصیات حضرت یوسف وارد خانه‌ای می‌شود؛ البته خانم نسبتاً اشرافی است، البته نه مثل خانه عزیز مصر. این جوان هم مثل یوسف نیست. عیناً همین حادثه اتفاق می‌افتد؛ یعنی بانوی خانه، عاشق این پسر جوان می‌شود. ماجراهای بین این زن و این جوان مظهر پلیدی است. پلیدی جنسی، خیانت، ذنات، بدقولی، پیمان‌شکنی، شهوت‌رانی و غرق شدن در هوس‌ها! سرخ و سیاه یکی از شاهکارهای قصه‌نویسی فرهنگ غرب است. استاندال نویسنده این رمان، به خاطر همین کتاب جزو داستان‌نویسان درجه اول فرانسه محسوب می‌شود. این کتاب هم از رمان‌های درجه‌یک و یکی از ده رمان معروف دیاست.»

پارادین‌ها

قهرمان داستان، فردی است که نسبت به دنیای پیرامونش احساس بیگانگی می‌کند؛ او حس می‌کند عمرش به بیهودگی گذشته، اما درعین‌حال به زیبایی‌های این جهان و به لذاتی که نامتظر در هر قدم سر راه آدمی است، سخت دل بسته است و از این‌رو در تلاش است تا خود را بفریبد و کردار و رفتارش را به‌گونه‌ای موجه به دیگری عرضه کند. نویسنده این اثر، میشل زواکو، نویسنده و روزنامه‌نگار فرانسوی بود که در طول عمرش به نگارش رمان‌های تاریخی و پر ماجرا و پر تنش شهرت یافت.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در بهمن‌ماه ۱۳۷۶ ضمن معرفی رمان پارادین‌ها و اهمیت آثاری نظیر بینوایان در جمع جوانان و نوجوانان گروه کودک و سیمای جمهوری اسلامی فرمودند: «من نمی‌خواهم به بچه‌ها خیلی کتاب و رمان معرفی کنم؛ حالا ممکن است اسم مؤلفینش را بگویم. مثلاً یک نویسنده معروف فرانسوی هست به نام میشل زواکو که کتاب‌های زیادی دارد. من اغلب رمان‌های او را در آن دوره خواندم. یا نویسنده معروف فرانسوی ویکتور هوگو من کتاب بینوایان او را اولین بار در همان دوره نوجوانی از کتابخانه آستان قدس گرفتم. البته همه آن را نخواندم؛ مقداری‌اش را خواندم. یکی دو بار بعد از آن هم تمامش را مطالعه کردم.»

باشگاه خبرنگاران جوان

می‌کند و باعث نزدیکی افراد جامعه به یکدیگر می‌شود. وقتی مردم داستان‌های مشابهی از مقاومت، از دست دادن و امید می‌خوانند، احساس همدلی و اتحاد بیشتری پیدا می‌کنند. این همبستگی در زمان جنگ اهمیت زیادی دارد چون جامعه متحد، توان بیشتری برای مقابله با بحران خواهد داشت.

انتقال تجربه به نسل‌های آینده

ادبیات پایداری تنها مربوط به زمان جنگ نیست؛ بلکه حافظه تاریخی ملت‌ها را نیز شکل می‌دهد. نسل‌های بعدی از طریق رمان‌ها، خاطرات و شعرهای مقاومت، با واقعیت‌های جنگ و ارزش‌های انسانی آشنا می‌شوند. این انتقال تجربه باعث می‌شود جامعه در برابر بحران‌های آینده آگاه‌تر و آماده‌تر عمل کند.

ادبیات پایداری در زمان جنگ تنها یک فعالیت هنری نیست، بلکه ابزاری فرهنگی و اجتماعی برای حفظ انسجام جامعه و تقویت تاب‌آوری اجتماعی به شمار می‌آید. این ادبیات با زنده نگه داشتن امید، هویت، همبستگی و خاطره جمعی، به مردم کمک می‌کند تا در برابر بحران‌ها ایستادگی کنند و پس از جنگ نیز مسیر بازسازی روحی و اجتماعی را طی کنند. به همین دلیل، توجه به ادبیات پایداری نه تنها از نظر ادبی، بلکه از منظر اجتماعی و فرهنگی نیز اهمیت فراوانی دارد؛ زیرا می‌تواند جامعه را در برابر بحران‌ها مقاوم‌تر و پایداری سازد.

ادبیات پایداری چگونه به کمک «تاب‌آوری اجتماعی» می‌آید؟

آسیب‌های روانی ناشی از جنگ.

نقش ادبیات پایداری در تاب‌آوری اجتماعی را در موارد زیر می‌توان بررسی کرد.

حفظ هویت ملی و فرهنگی

در دوران جنگ، دشمن تنها به دنبال تصرف سرزمین نیست، بلکه تلاش می‌کند هویت فرهنگی و روحیه مردم را نیز تضعیف کند. ادبیات پایداری با بازآفرینی

امید در شرایط بحرانی است. نویسندگان و شاعران با روایت مقاومت مردم و قهرمانی‌ها، روحیه مبارزه و ایستادگی را تقویت می‌کنند. به عنوان مثال، شعرهای دوران جنگ اغلب بر این نکته تأکید دارند که سختی‌ها موقتی هستند و پیروزی و آرامش در آینده حاصل خواهد شد. این امید، نقش مهمی در جلوگیری از فروپاشی روحی جامعه دارد.

کاهش آسیب‌های روانی جنگ

اضطراب و ترس و از دست دادن عزیزان، از جمله تبعات جنگ محسوب می‌شوند و در مقابل، ادبیات پایداری می‌تواند تا حدی زیادی زمینه‌بان احساسات و تخلیه عاطفی را فراهم کند. خاطرات جنگ، داستان‌های رنج و فداکاری و حتی شعرهای سوگ‌آلود به مردم کمک می‌کنند احساسات خود را درک و بیان کنند. در واقع، ادبیات پایداری نوعی درمان فرهنگی و روانی برای جامعه محسوب می‌شود؛ زیرا افراد درمی‌یابند که در رنج و درد تنها نیستند.

تقویت همبستگی اجتماعی

ادبیات پایداری تجربه‌های مشترک مردم را بازگو

تقویت روحیه امید و مقاومت

یکی از مهم‌ترین کارکردهای ادبیات پایداری، ایجاد

«زبان تاتی»

در روستای لیقوان تبریز؛ میراثی در آستانه‌ی فراموشی

طرح نو؛ سردبیر
زبان، فراتر از ابزاری برای برقراری ارتباط، آینه‌ای تمام‌نما از فرهنگ، آداب و رسوم، و باورهای عمیق یک ملت است. از میان رفتن هر زبان، به‌ویژه زبان‌های باستانی و محلی، گسلی عمیق در حافظه تاریخی و فرهنگی یک جامعه ایجاد می‌کند و خطره نسل‌های بی‌شماری را در خود محو می‌سازد. تاریخ گواه آن است که قدرت‌های استعماری همواره تلاش کرده‌اند تا با حذف زبان‌های اصیل مناطق تحت سلطه، هویتی یکسان و مطلوب خود را بر آنان تحمیل کرده و پایه‌های اقتدار خود را مستحکم‌تر سازند. در دنیای معاصر نیز، گسترش نفوذ رسانه‌ها و سیطره فرهنگ‌های غالب، زوال تدریجی زبان‌های محلی را شتاب بخشیده و خطر فراموشی را برای این میراث‌های زنده تشدید کرده است.

گویش تاتی؛ گستره تاریخی و انزوای کنونی

«تاتی» یکی از این زبان‌های کهن است که روزگاری در پهنه‌ای وسیع از شمال ایران، از نواحی آذربایجان تا خراسان، رواج داشته است. اما امروزه، شمار گویشوران این زبان به چند منطقه پراکنده و محدود محدود شده است، که این خود نشان‌دهنده روند نگران‌کننده انقراض زبانی است. این زبان کهن، حامل بخشی از تاریخ و هویت مردمان این سرزمین است و اهمیت پژوهش و مستندسازی آن، به‌ویژه در نقاطی که هنوز نشانه‌هایی از آن باقی است، دوچندان می‌شود.

متن حاضر، گزارشی است مستند از سفر پژوهشی آقای یزدان درو، دانش‌آموخته دانتسرای تبریز، به روستای لیقوان در سال ۱۳۵۶ خورشیدی. هدف اصلی این سفر، بررسی و شناخت زبان و فرهنگ مردمان این روستا، که گمان می‌رفت از آخرین بازماندگان گویشوران زبان باستانی تاتی باشند، بوده است. روستای لیقوان، که در نزدیکی تبریز واقع شده، به دلیل موقعیت جغرافیایی خاص و قدمت تاریخی‌اش، همواره مورد توجه پژوهشگران حوزه تاریخ و زبان‌شناسی آذربایجان بوده است. آقای درو، این سفر را با انگیزه کنجکاوی علمی و علاقه شخصی به ریشه‌های زبانی و فرهنگی منطقه خود آغاز کرده است. او اشاره می‌کند که این تحقیق، در ادامه‌ی پژوهش‌های علمی اساتید برجسته‌ای چون آقایان بهروز خاماچی (جغرافیدان) و دکتر رحیم رئیس‌نیا (تاریخ‌نگار) صورت گرفته است. این اساتید، که سال‌ها در زمینه شناخت تاریخ و جغرافیای آذربایجان قلم زده و آثار ارزشمندی از خود به یادگار گذاشته‌اند، اطلاعات اولیه‌ای را درباره احتمال وجود گویشوران زبان تاتی در روستای لیقوان به آقای درو داده بودند.

ریشه‌های تاریخی زبان تاتی در لیقوان

استاد بهروز خاماچی در کتاب «سهند در گستره‌ی آذربایجان»، به اهمیت تاریخی زبان تاتی اشاره کرده و آن را بازمانده‌ای از دوران باستان، به‌ویژه دوره مادها، می‌داند. وی معتقد است که این زبان، در گذشته بخش قابل توجهی از مناطق آذربایجان را پوشش می‌داده و روستای لیقوان، به‌عنوان یکی از قدیمی‌ترین سکونتگاه‌های این منطقه، ممکن است هنوز میزبان آخرین گویشوران آن باشد.

در بررسی‌های زبان‌شناسی صورت گرفته، زبان رایج در لیقوان، شباهت‌هایی با گویش‌های محلی مناطق خلخال، کرینگان، ملک طالش قره‌داغ، هرزند و گلین‌قیه مرند داشته است. این گویش‌ها، که همگی ریشه‌های درازمدتی در منطقه دارند، در دهه‌های اخیر به‌تدریج در معرض زوال قرار گرفته و به سمت فراموشی پیش رفته‌اند. زبان تاتی، به‌نوعی، یادگاری از دوران کهن آذربایجان محسوب می‌شود که مستندسازی و حفاظت از آن، برای درک بهتر تاریخ زبانی منطقه، ضروری است.

گفتگو با آخرین گویشوران

آقای یزدان درو، در سال ۱۳۵۶، به همراه یکی از اساتید ارجمند خود، سفری را به روستای لیقوان ترتیب داد. هدف اصلی این سفر، برقراری ارتباط با سالخورده‌گان روستا و گفتگو به زبان تاتی بوده است. او موفق شد با دو تن از پیرمردان روستا که تسلط کامل بر این زبان باستانی داشتند، گفتگو کند. این تجربه، که برای آقای درو به‌مثابه سخن گفتن به زبان مادری فراموش‌شده‌اش بوده، خاطره‌ای شیرین و ماندگار در ذهن او بر جای گذاشته است.

این سفر و گفتگوها، هرچند در سال ۱۳۵۶ انجام شده، اما اهمیت حیاتی در مستندسازی یکی از گویش‌های رو به زوال زبان تاتی دارد. در دورانی که رسانه‌ها و فرهنگ غالب، زبان‌های محلی را به حاشیه می‌رانند، چنین گزارش‌هایی می‌توانند به‌عنوان سندی ارزشمند برای پژوهشگران آینده و حافظان میراث فرهنگی عمل کنند.

زبان تاتی، تنها مجموعه‌ای از واژگان و قواعد دستوری نیست، بلکه حامل هزاران سال تاریخ، فرهنگ، قصه‌ها، باورها و شیوه زیست مردمی است که امروز در میان ما نیستند یا صدایشان به سختی شنیده می‌شود. از بین رفتن این زبان، به معنای از دست دادن بخشی از هویت فرهنگی ماست. روستای لیقوان، با وجود اینکه شاید امروز دیگر گویشورانی مسلط بر تاتی نداشته باشد، اما یادآور اهمیت تلاش برای حفظ این میراث‌های زبانی است.

وظیفه پاسداری از میراث زبانی

سفر آقای یزدان درو به لیقوان، گامی کوچک اما پرمایه در جهت شناخت و ثبت گوشه‌ای از زبان تاتی بوده است. این گزارش، یادآوری می‌کند که چگونه زبان‌ها، مانند بسیاری از عناصر فرهنگی دیگر، در معرض تهدید فراموشی قرار دارند و مسئولیت حفاظت از آنها بر دوش تک‌تک ماست. پژوهش‌های بیشتر، مستندسازی میدانی، و ایجاد برنامه‌های آموزشی و فرهنگی برای احیای زبان‌های بومی، از جمله اقداماتی است که باید جدی گرفته شوند تا این میراث‌های ارزشمند برای نسل‌های آینده حفظ گردند. زبان تاتی، بخشی از تاریخ کهن آذربایجان و ایران است و شایسته است که با تلاش جمعی، از زوال نهایی آن جلوگیری شود.

طرح نو؛ سردبیر
زبان فارسی، به عنوان یکی از ارکان بنیادین هویت ملی ایرانیان و حلقه وصل تاریخ، فرهنگ و تمدن این سرزمین، همواره در کانون توجه و البته تهاجم قدرت‌های خارجی و جریانات داخلی قرار داشته است. بررسی سیر تحولات دو قرن اخیر نشان می‌دهد که این زبان، نه تنها یک ابزار ارتباطی، بلکه یک مؤلفه قدرت نرم است که تضعیف آن می‌تواند مقدمه‌ای برای گسست‌های هویتی و سرزمینی باشد. در این مقاله، با محوریت بیانات رهبر شهید انقلاب، به واکاوی ابعاد و ریشه‌های تهدیدات تاریخی و معاصر علیه زبان فارسی می‌پردازیم.

پروژه هویت‌زدایی استعمار در فراسوی مرزها

گستره زبان فارسی در گذشته‌های نه‌چندان دور، از غرب استانبول تا شرق آسیا را در بر می‌گرفت. با این حال، دخالت مستقیم قدرت‌های استعماری، مرزهای نفوذ این زبان را به شدت محدود کرد. تحلیل رویدادهای تاریخی نشان می‌دهد که حذف زبان فارسی، یک استراتژی حساب‌شده برای قطع ارتباط ملت‌ها با پیشینه تمدنی‌شان بوده است.

شبه‌قاره هند و استعمار انگلیس: زبان فارسی که قرن‌ها زبان دیوانی و فرهنگی هند بود، سدی در برابر نفوذ فرهنگی بریتانیا محسوب می‌شد. رهبر شهید انقلاب در تبیین این تقابل تاریخی می‌فرماید: «... وقتی انگلیسی‌ها به شبه قاره هند آمدند، زبان فارسی را که زبان دیوانی رایج بود، نگذاشتند پابرجا بماند و با گلوله و با فشار گفتند که حق ندارید فارسی حرف بزنید. فارسی را منسوخ کردند، انگلیسی را به جایش آوردند.»

توسعه‌طلبی روسیه و کمونیسم: معاهدات شوم گلستان و ترکمانچای، تنها جغرافیای ایران را تجزیه نکرد، بلکه آغازگر روند فارسی‌زدایی در قفقاز بود. بعدها با روی کار آمدن نظام کمونیستی در شوروی، در مناطقی چون اران (جمهوری آذربایجان کنونی) و تاجیکستان، خط و زبان فارسی با هدف قطع کامل ارتباط فرهنگی این مناطق با ایران ممنوع شد.

طرح نو بررسی می‌کند:

بررسی عوامل تهدید زبان فارسی در سخنان رهبر شهید انقلاب

تغییرات ژئوپلیتیک عثمانی: فروپاشی امپراتوری عثمانی (که در آن فارسی جایگاه دیوانی داشت) و تأسیس جمهوری ترکیه با خط لاتین، گام دیگری در جهت تحدید مرزهای فرهنگی زبان فارسی در منطقه بود.

انحطاط فرهنگی در عصر قاجار و پهلوی

علاوه بر هجمه‌های خارجی، زبان فارسی از درون نیز مورد تهدید قرار گرفت. این تهدید نه از جنس سخت، بلکه برخاسته از «خودباختگی و ازخودبیگانگی فرهنگی» نخبگان و سیاست‌مداران وقت بود. رهبر شهید انقلاب، ریشه این انحطاط را در تنگ‌نظری و گرایش‌های غرب‌گرایانه حاکمان اواخر قاجار تا پایان پهلوی می‌داند. متصدیان امور، به جای صیانت از این میراث، با افتخار به استفاده از واژگان فرنگی روی آوردند و زمینه را برای افت جایگاه جهانی زبان فارسی فراهم کردند. اوج این انحطاط هویتی، در پیشنهاد «تغییر خط و زبان فارسی» نمایان شد: «در دوره طاغوت، در وابستگی «زبان قوم فارس». این گزاره فریبنده، با اطلاق واژه

«ملت» به اقوام مختلف، سعی در ایجاد مرزبندی‌های کاذب و گسست سیاسی در میان پیکره واحد ملت ایران دارد.

ایجاد تقابل میان زبان‌های بومی و ملی: این جریان

می‌کوشد زبان‌های مادری و قومی را در نقطه‌ی مقابل زبان ملی تعریف کند.

جنگ نرم و جریان‌های واگرا

اگر در گذشته استعمارگران با زور اسلحه به جنگ زبان فارسی می‌رفتند، امروز استراتژی دشمن به سمت «تهدیدات نرم و درونی» تغییر مسیر داده است. جریان‌های واگرا با حمایت و طراحی غرب، تلاش می‌کنند از تنوع قومی ایران، که در ذات خود یک فرصت فرهنگی است، به عنوان ابزاری برای تخریب انسجام ملی استفاده کنند. تاکتیک‌های اصلی این جریان مخرب در تقابل با زبان فارسی عبارتند از:

تخریف مفاهیم هویتی: تلاش برای تقلیل زبان

فارسی از جایگاه «زبان ملی و مشترک ایرانیان» به «زبان قوم فارس». این گزاره فریبنده، با اطلاق واژه

مطالبات انحرافی: تبدیل کردن مسائلی نظیر تدریس

زبان‌های قومی و اختصاص شبکه‌های سراسری به یک ابزار فشار سیاسی و تفسیرهای تحریف‌شده از اصول مترقی قانون اساسی (مانند اصول ۱۵ و ۱۹) برای تحریک احساسات عمومی.

مفاهیم بلند اسلامی-ایرانی و نماد پیوستگی تاریخی

ملت ایران است. شناخت دقیق تهدیدات، از هجوم سخت استعمارگران در قرون گذشته تا تحولات نرم تجزیه‌طلبانه در عصر حاضر نشان می‌دهد که پاسداری از زبان فارسی، در حقیقت دفاع از تمامیت ارضی، هویت ملی و استقلال فرهنگی ایران است.

محمداورد شاطری همچنین به حمایت از دانش‌آموزان

محمداورد شاطری همچنین به حمایت از دانش‌آموزان و دانشجویان تحت پوشش اشاره کرد و گفت: در حال حاضر ۶۷۰ دانش‌آموز و دانشجو تحت حمایت کمیته امداد در استان قرار دارند که از کمک‌هزینه تحصیلی و بسته‌های آموزشی بهره‌مند می‌شوند.

وی افزود: از این تعداد ۳۳۳ نفر در حوزه‌های مختلف علمی، قرآنی و ورزشی به عنوان نخبه شناخته شده‌اند، همچنین ۲۸ دانش‌آموز در مدارس نمونه دولتی و هفت نفر در مدارس تیزهوشان تحصیل می‌کنند و در سال گذشته نیز ۲۳۳ نفر از دانش‌آموزان تحت پوشش در آزمون سراسری کنکور پذیرفته شدند.

مدیرکل کمیته امداد آذربایجان‌شرقی به همکاری با مراکز آموزشی اشاره کرد و گفت: برخی از دانش‌آموزان مستعد تحت پوشش برای ادامه تحصیل به مدارس غیرانتفاعی معرفی می‌شوند و همچنین تفاهم‌نامه همکاری با مؤسسه آموزشی و فرهنگی قلم‌چی برای حمایت آموزشی از این دانش‌آموزان منعقد شده است.

وی با اشاره به حمایت از ایتم و محسنین در استان اظهار کرد: در حال حاضر ۱۴ هزار نفر از ایتم و فرزندان محسنین تحت حمایت کمیته امداد قرار دارند و به طور میانگین ماهانه حدود دو میلیون و ۴۰۰ هزار تومان برای هر تیمم و حدود یک میلیون تومان برای هر فرزند محسن کمک مالی پرداخت می‌شود. مدیرکل کمیته امداد آذربایجان‌شرقی با اشاره به اقدامات انجام شده در حوزه مسکن مددجویان گفت: در راستای رفع مشکلات مسکن مددجویان، ۴۱۳ واحد مسکونی احداث شده، بیش از ۶۰۰ واحد مسکن تعمیر و بهسازی شده و برای حدود هزار و ۳۰۰ خانوار نیز فضای جانبی مسکن ایجاد شده است. وی یکی از مهم‌ترین ابزارهای توانمندسازی را پرداخت تسهیلات اشتغال عنوان کرد و افزود: در سال گذشته نزدیک به ۸۵۰ میلیارد تومان تسهیلات اشتغال پرداخت شده که منجر به ایجاد حدود ۶ هزار فرصت شغلی برای مددجویان در حوزه‌های مختلف شده است.

وی با اشاره به راهبرد مردمی‌سازی حمایت‌ها در کمیته امداد اظهار کرد: در حال حاضر ۳۲۶ مرکز نیکوکاری در سطح استان فعال است و برنامه‌ریزی شده این تعداد تا پایان سال جاری به ۵۰۰ مرکز افزایش یابد.

محمداورد شاطری با تأکید بر نقش مسئولیت‌های اجتماعی سازمان‌ها و صنایع افزود: ظرفیت قابل توجهی برای جذب کمک‌های مادی و معنوی از بخش‌های صنعتی و اقتصادی وجود دارد و سال گذشته در نشستی با صاحبان صنایع استان بیش از ۳۷ میلیارد تومان برای حمایت از ایتم جمع‌آوری شد.

وی همچنین به اجرای طرح «مفتاح‌الجنه» اشاره کرد و گفت: در قالب این طرح، مدیران دستگاه‌های اجرایی با حضور در منازل خانواده‌های نیازمند از نزدیک در جریان مشکلات آنان قرار می‌گیرند و برای رفع مسائل آنها اقدام می‌کنند که این اقدام علاوه بر کمک‌رسانی، آثار فرهنگی مهمی نیز در جامعه دارد.

مدیرکل کمیته امداد آذربایجان‌شرقی با اشاره به حرکت این نهاد به سمت هوشمندسازی خدمات گفت: سامانه امداد هوشمند «سها» با اتصال به حدود ۳۰ پایگاه داده مختلف راه‌اندازی شده است که از طریق آن اطلاعات افراد بر اساس کد ملی استعلام می‌شود و این امر به تحقق عدالت در ارائه خدمات کمک می‌کند.

وی افزود: حرکت به سمت الکترونیکی کردن خدمات و کاهش مراجعات حضوری مددجویان از برنامه‌های مهم کمیته امداد است.

محمداورد شاطری در پایان منابع مالی کمیته امداد استان را تشریح کرد و گفت: در سال گذشته حدود ۲ هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان اعتبارات دولتی، یک هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان کمک‌های مردمی و ۸۵۰ میلیارد تومان تسهیلات بانکی در استان جذب و در حوزه‌های حمایتی هزینه شده است.

تمرکز کمیته امداد آذربایجان شرقی بر توانمندسازی پایدار مددجویان

طرح نو؛ گروه گزارش

مدیرکل کمیته امداد آذربایجان شرقی از اختصاص ۸۵۰ میلیارد تومان تسهیلات اشتغال و ایجاد ۶ هزار فرصت شغلی برای مددجویان استان در راستای توانمندسازی پایدار خبر داد.

مهرداد محمدپور شاطری ظهر دوشنبه در نشست خبری با اصحاب رسانه که در ساختمان اداره کل کمیته امداد امام خمینی (ره) آذربایجان‌شرقی برگزار شد، با تیریک روز روابط عمومی و ارتباطات، رسانه‌ها را زبان گویای جامعه دانست و اظهار کرد: رسانه‌ها نقش مهمی در ارتقای امید اجتماعی و انعکاس خدمات حمایتی دارند. وی با اشاره به جمعیت تحت پوشش کمیته امداد در استان افزود: در حال حاضر حدود ۱۵۰ هزار نفر از خدمات این نهاد بهره‌مند هستند و کمیته امداد در حوزه‌هایی مانند معیشت، بیمه، آموزش، اشتغال، مسکن و تسهیلات از مددجویان حمایت می‌کند.

مدیرکل کمیته امداد آذربایجان‌شرقی با بیان اینکه یکی از راهبردهای اساسی این نهاد توانمندسازی پایدار مددجویان است، گفت: رویکرد کمیته امداد حرکت از حمایت صرف به سمت توانمندسازی است تا افراد مستعد کار با دریافت آموزش و تسهیلات بتوانند به درآمد پایدار برسند و از چرخه حمایت خارج شوند.

وی با اشاره به دستبندی جامعه هدف کمیته امداد افزود: مددجویان از منظر این نهاد در سه گروه قرار می‌گیرند که شامل افراد مستعد اشتغال و خودکفایی، افراد نیازمند به حمایت برای افزایش تاب‌آوری مانند سالمندان بالای ۶۵ سال یا بیماران و همچنین سایر نیازمندان در دهک‌های پایین جامعه است.

محمداورد شاطری ادامه داد: بسیاری از افراد در دهک‌های پایین جامعه با دریافت تسهیلات کم‌بهره می‌توانند کسب‌وکار مناسبی راه‌اندازی کرده و به درآمد پایدار دست پیدا کنند.

خبر

۲۳۰ زندانی در

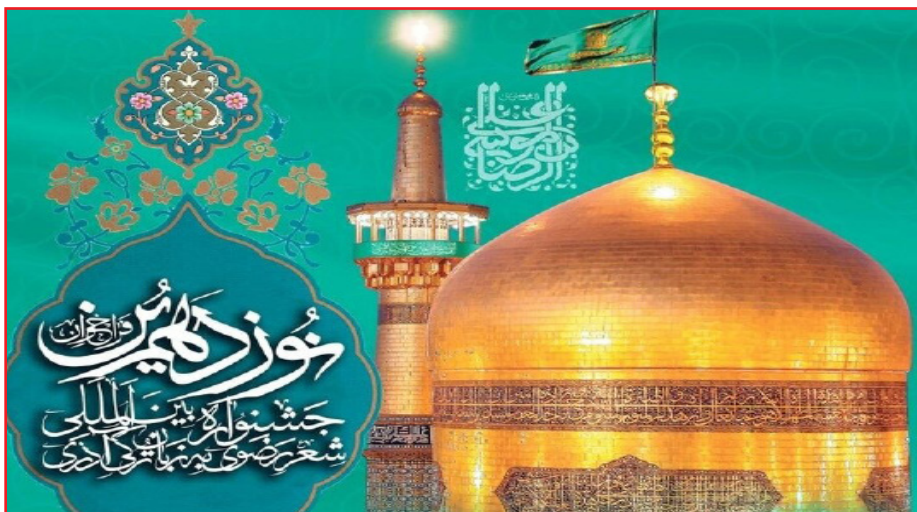
کارگاه‌های مختلف آذربایجان غربی

بکارگیری می‌شوند

طرح نو؛ گروه خبر
رئیس کل دادگستری آذربایجان غربی از موافقت برای اشتغال ۲۳۰ زندانی در کارگاه‌های مختلف استان خبر داد.
ناصر عبتایی در جلسه بنیاد تعاون زندانیان استان آذربایجان غربی با تاکید بر توسعه اشتغال، خواستار ادامه روند اشتغالزایی برای مددجویان زندانی شد و بیان کرد: شغل و کسب روزی حلال مهمترین عامل برای باز اجتماعی کردن بزهکاران و جلوگیری از بازگشت آنها به سمت بزهکاری است.
رئیس کل دادگستری استان با بیان اینکه بنیاد تعاون اقدامات بسیار خوبی در حوزه اشتغال زندانیان انجام داده است که می‌بایست ادامه یابد، اظهار کرد: بنیاد تعاون با ایجاد فرصت‌های اشتغال برای زندانیان، نقش موثری در کمک به معاش مددجویان و خانواده آنها و همچنین تحصیل درآمد برای پرداخت محکومیت‌های مالی و دیه از طریق ایجاد کارگاه‌های تولیدی، موسسات صنعتی، مجتمع‌های کشاورزی، دامپروری و شرکت‌های بازرگانی و خدماتی دارد.
مقام ارشد قضایی استان با اشاره به اتخاذ تصمیمات و مصوباتی از جمله موافقت با بکارگیری ۲۳۰ زندانی در کارگاه‌های مختلف افزود: بکارگیری ۸۰ زندانی با توسعه واحد خیاطی در اندرگاه زنان زندانی، آمادگی برای بهره‌برداری از سالن اشتغال صنعت محور با اشتغال ۱۰۰ زندانی و مشارکت کارآفرین بخش خصوصی در بخش صنعت محور، راه اندازی و اشتغال ۵۰ زندانی در خط تولید اجاق گاز و سینک در داخل مجتمع اشتغال بنیاد تعاون با مشارکت بخش خصوصی برای اشتغال زندانیان، راه اندازی سه غرفه فروش صنایع دستی در داخل شهر ارومیه زیر نظر میراث فرهنگی و گردشگری استان و همچنین توسعه کشت گلخانه‌ای در مجتمع کاردرمانی خوی از جمله تصمیمات اتخاذی برای اشتغال زندانیان است که امید است این مصوبات به بازپروری و اصلاح مددجویان منتهی شود.

مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان آذربایجان غربی خبر داد:

ارسال ۲۹۳ اثر به دبیرخانه نوزدهمین جشنواره شعر رضوی دریافت ۱۲ اثر خارجی

طرح نو؛ گروه خبر
مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان آذربایجان غربی گفت: تا کنون ۲۹۳ اثر به دبیرخانه جشنواره شعر رضوی ارسال شده که از این تعداد ۲۸۱ اثر داخلی و ۱۲ اثر خارجی است.
علیرضا نوروزی، در این زمینه اظهار کرد: تا به امروز ۲۹۳ اثر به دبیرخانه این جشنواره ارسال شده که از این تعداد ۲۸۱ اثر داخلی و ۱۲ اثر از کشورهای عراق، ترکیه، روسیه، آلمان و آذربایجان است.
وی ادامه داد: ارائه دهندگان آثار برای این جشنواره محدودیت سنی نداشتند و در هر محور ۵ اثر می‌توانستند ارسال کنند.
نوروزی با بیان اینکه اختتامیه این جشنواره نیمه اول خردادماه ۱۴۰۵ در ارومیه برگزار خواهد شد، گفت: در داوری این دوره از جشنواره علاوه بر برگزیدگان بخش‌های ملی و بین‌المللی، یک اثر که توسط عموم مخاطبان بیشترین امتیاز را کسب کرده باشد به عنوان اثر مردمی مورد تقدیر قرار خواهد گرفت.

اسلامی آذربایجان غربی برگزار می‌شود.
مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان آذربایجان غربی افزود: علاقه‌مندان برای شرکت در این جشنواره آثار خود را با موضوعات شخصیت حضرت رضا (ع) و فرهنگ و ارشاد اسلامی و اداره کل فرهنگ و ارشاد

وی با بیان اینکه نوزدهمین جشنواره بین‌المللی شعر رضوی به زبان ترکی آذری به همت بنیاد بین‌المللی امام رضا (ع) با همکاری معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و اداره کل فرهنگ و ارشاد

مدیر هماهنگی ترویج و آموزش سازمان جهاد کشاورزی استان:

کشاورزان نمونه داوطلب ترویج تولید ۴ محصول استراتژیک در آذربایجان غربی شدند

طرح نو؛ گروه خبر
مدیر هماهنگی ترویج و آموزش سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان غربی گفت: کشاورزان نمونه استان داوطلب آموزش کشاورزان در زمینه تولید علمی چهار محصول استراتژیک هستند و در این راستا آموزش‌های لازم را دریافت می‌کنند.
بیبا احمدیان افزود: در این استان نیز ۱۰۰ کشاورز پیشرو در قالب مزارع الگویی فعالیت خواهند کرد که هر یک ۲۰ کشاورز تابعی را تحت پوشش قرار می‌دهند و در مجموع یک‌هزار و ۹۰۰ کشاورز از دستاوردهای این طرح و دستورات عملی‌های فنی آن بهره‌مند می‌شوند.
وی ادامه داد: طرح ایجاد مزرعه الگویی برای چهار محصول استراتژیک از جمله گندم، جو، ذرت و کلزا در استان با هدف افزایش بهره‌وری، انتقال یافته‌های علمی به مزارع و ارتقای درآمد کشاورزان اجرا می‌شود.
مدیر هماهنگی ترویج و آموزش سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان غربی با اشاره به اینکه یکی از موثرترین راه‌ها برای دستیابی به حداکثر تولید در واحد سطح، ترویج ایده‌های نو

و انتقال یافته‌های علمی و تحقیقاتی به کشاورزان است، خاطرنشان کرد: این امر با همکاری محققان و کارشناسان ترویج و بخش تخصصی محقق می‌شود.
وی اضافه خاطر نشان کرد: افزایش حداقل ۲۰ درصدی

عملکرد در واحد سطح، کاهش اختلاف عملکرد کشاورزان پیشرو با متوسط عملکرد منطقه در محصول مورد نظر به‌ویژه در گندم، ارتقای درآمد کشاورزان، بهبود وضعیت اقتصادی بهره‌برداران و تقویت امنیت غذایی کشور از

خرس قهوه‌ای در آذربایجان غربی؛ محور در زیستگاه‌های امن دیروزی و تهدیدات امروزی

طرح نو؛ گروه گزارش
در دل کوهستان‌های سر به فلک کشیده آذربایجان غربی، جایی که طبیعت بکر و وحشی همچنان نفس می‌کشد، داستانی از زندگی، بقا و چالش‌ها در جریان است؛ داستان خرس قهوه‌ای، این نماد قدرتمند طبیعت که این روزها بیش از هر زمان دیگری در معرض تهدید قرار گرفته است.
گستره بی‌نظیر جنگل‌ها و منابع طبیعی خدادادی بستری غنی برای حیات وحش در آذربایجان غربی فراهم آورده‌اند و خرس قهوه‌ای به عنوان یکی از باشکوه‌ترین ساکنان در این اکوسیستم زندگی می‌کند.
این منطقه با داشتن تنوع زیستی بالا و زیستگاه‌های طبیعی بکر، به ویژه در نواحی مرزی و کوهستانی شهرستان‌هایی چون ارومیه، خوی، اشنویه و سردشت، پناهگاه مهمی برای این گونه ارزشمند و سایر حیات وحش به شمار می‌رود.
جنگل‌ها و رویشگاه‌های کوهستانی نه تنها منبع غذایی خرس قهوه‌ای را تامین می‌کنند، بلکه پناهگاه امنی در برابر شکارچیان و عوامل تهدیدکننده دیگر هستند.
با این حال، این زیستگاه‌های طبیعی ارزشمند، این روزها با چالش‌های جدی روبرو هستند که بقای خرس قهوه‌ای و توازن اکولوژیکی منطقه را به طور فزاینده‌ای تهدید می‌کند.

روستایی در نوار مرزی ارومیه می‌گوید.
او تاکید می‌کند که این اقدامات، تهدیدی جدی برای زیستگاه‌های طبیعی خرس قهوه‌ای محسوب می‌شود. هرچند سالهاست که منطقه شکارمنوع مارمیشو، با امنیت غذایی و زیستگاهی مناسب، اکنون پناهگاهی امن برای این گونه‌های ارزشمند است.
علیرضا سید قریشی از کوهنوردان، طبیعت‌گردان، کشاورزان و ساکنان محلی درخواست می‌کند تا با رفتارهای آسیب‌رسان مانند نزدیک شدن، غذا دادن یا دست زدن به توله‌های حیات وحش، مانع از طی کردن روال عادی حیات و رشد این جانداران نشوند.
او همچنین از مردم می‌خواهد در صورت مشاهده هرگونه صید، شکار یا آسیب به زیستگاه و حیات وحش، مراتب را از طریق شماره سامانه سراسری ۱۵۴۰ اطلاع دهند.
معاون محیط زیست آذربایجان غربی در ادامه به

می‌گوید: گرگ، شغال و برخی پرندگان شکاری بزرگ‌جثه از دشمنان این حیوان هستند.
او می‌گوید: در کنار این دشمنان طبیعی، تعارضات انسانی نیز به تهدیدی جدی برای خرس قهوه‌ای تبدیل شده است. شکارچیان، پرورش‌دهندگان زینور عسل، کشاورزان و ساکنان محلی، گاهی به دلیل تداخل منافع، به این گونه آسیب می‌زنند.
یوسفی معتقد است که توسعه اراضی کشاورزی در کوهپایه‌ها و زیستگاه‌های خرس، و همچنین قرار دادن کندوها در نزدیکی محل زندگی آن‌ها، منجر به حمله و درگیری بین انسان و خرس می‌شود.

خرافات و تهدیدهای نوظهور دلایلی برای شکار خرس

وی می‌گوید: برخی خرافات نیز به این تهدیدات دامن زده است. باور به خوش‌شانسی آوردن پنجه یا دندان خرس و یا فواید چربی آن برای دردهای مفصلی و زهره آن برای بیماریهای سرطانی، باعث شده تا برخی افراد اقدام به شکار این گونه کنند و حیات آن را بیش از پیش تهدید کنند.
یوسفی خاطرنشان می‌کند که در این راستا سازمان حفاظت محیط زیست، برنامه عمل حفاظت از خرس قهوه‌ای را تدوین کرده است، اما این برنامه طبق زمان‌بندی اجرا نمی‌شود و منابع مالی کافی نیز برای آن تعریف نشده است.
براساس اظهارات وی تا کنون تنها ۴۰ درصد از این برنامه اجرایی شده است. ارزیابی زیستگاهی و بررسی و رفع تعارضات، از جمله اهداف این برنامه است، چرا که این انسان‌ها هستند که زیستگاه این جانور را برهم زده‌اند.
رئیس اداره حیات وحش اداره کل حفاظت محیط

زیست آذربایجان غربی معتقد است که شمارش دقیق تعداد خرس‌های قهوه‌ای به دلیل وسعت زیستگاهی و شایستگی بودن آن دشوار است اما از روی رد پاها می‌توان پی برد که جمعیت آن مناسب است.
وی با اشاره به اینکه حفاظت از این گونه‌ها نیازمند اطلاع‌رسانی و آموزش است اظهار می‌کند: اقدامات فرهنگ‌سازی برای حفاظت از این گونه، مانند برگزاری کلاس‌های آموزشی برای جوامع محلی، به ویژه کشاورزان و زینورداران، در حال برگزاری است تا اهمیت صیانت از زنجیره‌های تنوع زیستی و حفاظت از گونه خرس قهوه‌ای درک شود.
به رغم اینکه خرس قهوه‌ای هم اکنون شرایط مطلوب‌تری در این استان برای زیست طبیعی دارد، پرسش اینجاست که آیا این اقدامات کافی خواهد بود؟ آیا محیط زیست می‌تواند سرنوشت این نماد باشکوه طبیعت را از گزند تهدیدها نجات دهد؟
نباید فراموش کرد بقای خرس قهوه‌ای در آذربایجان غربی بیش از هر چیز به حفظ زیستگاه‌های طبیعی آن وابسته است؛ زیستگاه‌هایی که با جنگل‌ها، رویشگاه‌های کوهستانی و نوارهای امن مرزی شکل می‌گیرند.
هر اقدام مخرب مانند تغییر کاربری اراضی، گسترش بی‌رویه سکونتگاه‌ها و بی‌توجهی به تعارضات انسان و حیات‌وحش، می‌تواند امنیت غذایی و پناهگاه‌های این گونه را تضعیف کند. از سوی دیگر، شکار غیرقانونی، حتی در سایه خرافات، فشار بر این حیوان ارزشمند را بیشتر می‌کند.
پس نتیجه روشن است حفاظت از خرس قهوه‌ای تنها با تدوین برنامه‌ها محقق نمی‌شود، بلکه نیازمند همکاری واقعی مردم محلی، کشاورزان و زینورداران، فرهنگ‌سازی برای کاهش آسیب و گزارش‌دهی به‌موقع، و مهم‌تر از همه، جلوگیری از تخریب زیستگاه‌های جنگلی و کوهستانی است.
اگر امروز مسیر تخریب متوقف نشود، فردا نه تنها خرس قهوه‌ای، بلکه تعادل زیستی و زنجیره حیات در این سرزمین هم آسیب جدی خواهد دید ایرنا

صاحب امتیاز، مدیر مسئول و سردبیر: دکتر محمدرضا ربانی
آدرس تبریز: خیابان امام – مابین چهارراه منصور و میدان ساعت – جنب مسجد کبود
مجمع تجاری ابریشم – طبقه اول – واحد شماره ۹ شماره تماس: ۳۵۲۴۱۹۵۲
آدرس ارومیه: ابتدای خیابان سرداران ۱- پ ۲۲- طبقه ۳- واحد ۱۱
تلفکس: ۳۲۲۴۸۵۸۸-۰۴۴
لینتوگرافی و چاپ: پرنیان

اخبار

اتمام کف سازی پروژه تعریض بلوار ملاصدرا توسط شهرداری منطقه ۲ تبریز

طرح نو؛ گروه شهری شهردار منطقه ۲ از اتمام کف سازی پیاده رو لاین شرقی پروژه تعریض بلوار ملاصدرا خبر داد. عباس هاشمی با اعلام این خبر گفت: تعریض بلوار ملاصدرا که از گذرهای مهم شهری و از مهمترین مسیرهای اتصال به اتوبان شهیدکسانی محسوب می شود به مرحله آسفالت ریزی رسیده و کف سازی لاین شرقی این مسیر خاتمه یافته است. شهردار منطقه ۲ افزود: جدول گذاری لاین شرقی این مسیر هم توسط معاونت فنی و عمرانی منطقه به انجام رسیده و تعریض بلوار ملاصدرا از هشت متری به ۱۴ متری با انجام زیرسازی، آماده آسفالت ریزی شده است.

به گفته هاشمی، با تعریض بلوار ملاصدرا تردد آسان شهروندان و مسافران شهر تبریز جهت دسترسی سریع و آسان به اتوبان شهیدکسانی از مهمترین گذرهای شهری تبریز فراهم می شود.

احداث پارکینگ ۳۷۰۰ متری در منطقه ۹ تبریز با ظرفیت ۱۴۰ خودرو

طرح نو؛ گروه شهری معاون فنی و عمرانی شهردار منطقه ۹ تبریز از آغاز عملیات آرماتوربندی و قالب‌بندی پارکینگ بزرگ ساختمان اداری این منطقه به مساحت ۳ هزار و ۷۰۰ متر مربع خبر داد. این پروژه عمرانی با هدف تامین فضای پارک استاندارد برای حدود ۱۴۰ خودرو در حال اجرا است.

حسین پوررستمی با اعلام این خبر افزود: این پارکینگ به منظور افزایش نظم شهری و سهولت در تردد کارمندان و شهروندان، با دو ورودی و خروجی مجزا طراحی شده است تا دسترسی شهروندان به فضای پارک بدون ایجاد گره چترافیکی انجام شود. در حال حاضر، تیم‌های عملیاتی پس از اتمام مراحل زیرسازی، جبهه کاری مربوط به قالب‌بندی و آرماتوربندی بخش‌های اصلی را آغاز کرده‌اند تا پروژه طبق زمان‌بندی فنی به بهره‌برداری برسد.

طرح نو

رتبه ۳ در طرح رتبه بندی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

سرمایه‌گذاری ۸۷ هزار میلیارد ریالی برای

مسیرگشایی در تبریز؛

گامی بزرگ در بازآفرینی محلات کم‌برخوردار

طرح نو؛ گروه شهری در چهار سال گذشته بیش از ۸۷ هزار میلیارد ریال برای تملک املاک ۵۷ رشته مسیرگشایی و هزاران میلیارد نیز در زمینه اجرای این پروژه ها هزینه شده است؛ پروژه‌هایی که علاوه بر کاهش گره‌های ترافیکی و بهبود دسترسی شهری، نقش مهمی در بازآفرینی بافت‌های فرسوده و ارتقای کیفیت زندگی در محلات کم‌برخوردار ایفا کرده‌اند.

یعقوب هوشیار شهردار تبریز با اعلام این مطلب ضمن تشریح رویکرد مدیریت شهری در این دوره، اظهار داشت: یکی از اولویت‌های اصلی شهرداری تبریز در سال‌های اخیر، توسعه زیرساخت‌های ترافیکی با رویکرد عدالت فضایی و توزیع متوازن خدمات شهری بوده است؛ به همین دلیل اجرای پروژه‌های تقاطع غیرهمسطح و مسیرگشایی در مناطق مختلف شهر به ویژه در بافت‌های کم‌برخوردار در دستور کار قرار گرفت.

وی افزود: مسیرگشایی‌ها نقش اساسی در ساماندهی شبکه معابر شهری دارند و اجرای این پروژه‌ها علاوه بر کاهش بار ترافیکی، امکان دسترسی سریع‌تر شهروندان به خدمات شهری، مراکز درمانی، آموزشی و حمل‌ونقل عمومی را فراهم می‌کند. شهردار تبریز در تشریح حجم سرمایه‌گذاری انجام شده در این حوزه گفت: طی چهار سال گذشته در مجموع بیش از ۱۰۷ هزار میلیارد

امام صادق (ع)

اگر [این گونه] نبود که خداوند – تبارک‌وتعالی – ، امیر مؤمنان علیه‌السلام را برای فاطمه آفرید، در روی زمین، از آدم و غیر آن، همسنگی برای او یافت نمی‌شد .

سه‌شنبه ۲۹ اردیبهشت ماه ۱۴۰۵ – سال بیستم – شماره ۳۵۴۸

ریال آن هزینه شده و ۷۸ درصد تحقق را نشان می‌دهد.

هوشیار با اشاره به وضعیت اجرایی پروژه‌ها تصریح کرد: از مجموع ۵۷ رشته مسیرگشایی تعریف شده در این دوره مدیریت شهری، تاکنون ۳۰ پروژه در مناطق دهگانه شهرداری تبریز به بهره‌برداری رسیده و عملیات تملک و اجرای ۲۷ پروژه دیگر نیز با پیشرفت حدود ۶۰ درصدی در حال انجام است.

وی در ادامه به برخی پروژه‌های شاخص مسیرگشایی در مناطق مختلف شهر اشاره کرد و گفت: مسیرگشایی خیابان شهید مناف‌زاده در عباسی، کوی پزشکان در آبرسان، کوچه رمضان در ایده‌لو، ۲۰ متری ملازینال، قوشخانه سیلاب، خیابان شهید ناموری در احمدآباد و ۱۸ متری شهید نجفیان‌پور از جمله پروژه‌های مهم در منطقه یک محسوب می‌شود.

شهردار تبریز افزود: در منطقه ۳ نیز پروژه‌هایی همچون مسیرگشایی ۱۰ متری حافظ به بلوار آزادی، خیابان حکیمی، ۱۸ متری المهدی در ابوذر، تعریض خیابان ملت و مسیرگشایی ۲۴ متری شهید منتظری اجرا شده و در سایر مناطق شهر نیز پروژه‌هایی مانند مسیرگشایی شهید بی‌مثل در حکم‌آباد، فلسطین جنوبی و امتداد قطران در منطقه ۴، ۲۴ متری کرکچ و ۶۵ متری خلعت‌پوشان در منطقه ۵، محورهای جدید مایان در منطقه ۶ و چندین پروژه مسیرگشایی در مناطق ۷ و ۸ در حال اجرا یا بهره‌برداری در تیریزی به شمار می‌رود.

تلاش زندگی در موج‌های نیلگون دریاچه ارومیه

جلوگیری می‌شود.

مدیریت مصرف آب پیش‌نیاز احیای دریاچه ارومیه

مدیرکل حفاظت محیط زیست آذربایجان غربی هم با بیان اینکه همراهی کشاورزان و مدیریت صحیح مصرف آب، مسیر احیای دریاچه ارومیه را هموارتر کرده و امیدواری‌ها برای

حفظ این زیست‌بوم ارزشمند را افزایش می‌دهد، اظهار کرد: بخش کشاورزی نقش مهمی در صیانت از منابع آبی دارد و با اجرای روش‌های نوین آبیاری و افزایش بهره‌وری می‌توان آب بیشتری برای نسل‌های آینده و دریاچه ارومیه ذخیره کرد. حجت جباری با اشاره به نقش آرتمیا در حفظ حیات دریاچه به عنوان غذای پرندگانی همچون فلامینگو، گفت: امسال

افزایش آرتمیا پیش‌بینی می‌شود.

وی وضعیت پوشش گیاهی جزایر دریاچه به دنبال بارش را مناسب ارزیابی کرد و گفت: پوشش گیاهی مناسب تغذیه مورد

نیاز گونه‌های زیستی منطقه را فراهم می‌کند.

جباری با اشاره به وجود قوچ و میش در جزیره کبودان و گوزن زرد در جزیره اشک، اظهار کرد: تعدادی گونه‌های مهاجم از جمله گرگ، شغال و پلنگ در برخی جزایر وجود دارد که هر چند از لحاظ تنوع زیستی خوب است ولی برای گونه‌های کمیاب می‌تواند تهدید حساب شود و بر این اساس درصدد کنترل این گونه و انتقال به محیط‌های مناسب هستیم. وی تالاب‌های احیا‌شده منطقه را برای تنوع زیستی پرندگان مساعد دانست و خاطر‌نشان کرد: ۴۰ تالاب از جمله کانی برازان، یادگارلو، حسنلو، یوسف‌کندی و نورولو در استان آذربایجان غربی وجود دارد که ۶ تالاب جزو سایت‌های بین‌المللی است.

جباری با بیان اینکه به غیر از تالاب یادگارلو که مشکل فنی دارد، بقیه تالاب‌های استان وضعیت خوبی دارند، اعلام کرد: درصدد تعریف منابع جدید آبی برای تالاب یادگارلو هستیم. حوضه آبریز دریاچه ارومیه یکی از ۶ حوضه آبریز اصلی کشور است که روند خشکیدن و کاهش تراز آبی آن از اواخر دهه ۷۰ آغاز شده و سالانه ارتفاع آن حدود ۴۰ سانتی‌متر کاهش یافته است.

وی به فعال بودن ستاد احیا در سطح ملی و دبیرخانه منطقه اشاره کرد و گفت: امسال برنامه‌های هماهنگی در خصوص انتقال حقبه دریاچه از سه استان آذربایجان شرقی و غربی و کردستان و تامین حقبه تالاب‌ها اجرا شده است که نقش مهمی در احیای دریاچه دارد.

افزایش ۳۲ درصدی بارش در حوضه دریاچه ارومیه

مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای آذربایجان غربی هم با اشاره به افزایش ۳۲ درصدی بارش‌های سال‌آب جاری در حوضه دریاچه ارومیه نسبت به دراز مدت، گفت: تراز آبی دریاچه به (۱۲۷۱/۲۳ متر رسیده است که ۵۲/۱ متر بیشتر از سال قبل است.

مجید رستگاری حجم آب دریاچه را سه میلیارد و ۹۵۰ میلیون مترمکعب اعلام کرد و گفت: این میزان آب سه میلیارد و ۶۰۰ میلیون متر بیشتر از ابتدای سال آبی جاری است.

وی با بیان اینکه تخصیص حقبه دریاچه از استان‌ها بستگی به بارش‌ها دارد، گفت: امسال میانگین حقبه رعایت‌شده و ۲ میلیارد متر مکعب سهم آذربایجان غربی رهاسازی شده است. رستگاری با اشاره به اینکه ۹۰ درصد آب دریاچه در بخش کشاورزی مصرف می‌شود، بر ضرورت اصلاح الگوی کشت و مدیریت مصرف در قالب سیاست‌های تشویقی و ترویجی تاکید کرد.

وی با یادآوری اینکه در سال ۱۳۴۷ به واسه بارش‌های مناسب ۱۴۵ میلیارد متر مکعب آب وارد دریاچه شد و سال‌های ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ هم بارش‌های خوبی داشتیم، افزود: تداوم خشکسالی‌ها موجب شد حجم آب دریاچه در سال گذشته به ۳۰۰ میلیون متر مکعب کاهش یابد.

رستگاری با اعلام اینکه دریاچه ارومیه برای رسیدن به تراز اکولوژیک ۱۲۷۴ متری به ۱۵۵ میلیارد متر مکعب آب نیاز دارد، خاطر‌نشان کرد: ستاد احیا برای تثبیت وضعیت دریاچه هشت میلیارد متر مکعب را برنامه‌ریزی کرده است.

وی با اشاره به نقش چاه‌های کشاورزی در کاهش آب دریاچه، گفت: ۲ هزار و ۵۰۰ چاه غیر مجاز مسدود شده و از فعالیت چاه‌های مجاز که از برق غیرمجاز استفاده می‌کنند هم

در حوضه آبریز و کنترل حقبه‌ها با جدیت دنبال نشود، حجم

قابل توجهی از این میراث آبی در نبرد میان گرمای تابستان و برداشت‌های بی‌رویه، به بیغما خواهد رفت. دریاچه ارومیه هنوز در وضعیت هشدار است و برای گذار از این مرحله، نباید فریب ترازهای موقت را خورد.

وضعیت فعلی دریاچه ارومیه به معنای پایان بحران نیست

مدیرکل حفاظت محیط زیست آذربایجان شرقی با بیان اینکه حجم آب دریاچه ارومیه در آبان‌ماه سال ۱۴۰۴ به ۲۵۰ میلیون متر مکعب کاهش یافته بود و امروز به واسطه بارش‌های مناسب و تخصیص حقبه‌ها، حجم آب دریاچه به چهار میلیارد متر مکعب رسیده است، گفت: وضعیت امروز به معنای پایان بحران نیست چرا که تراز ۱۲۷۱ متری کنونی با